

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

ปริญญานิพนธ์

ของ

ปัญญา แก้วกีบุตร

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

18 ค.ศ. 2524

เล่มต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

พุทธทศวรรษ 2524

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

บทคัดย่อ

ของ

ปัญญา แก้วกียร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษิตตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2524

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้าน
วิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ตาม
ความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท
ทางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 50 ข้อ แต่ละข้อถามสองด้าน คือ บทบาท
ที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวัง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักบริหาร 196 คน นักวิชาการ
23 คน และครู 188 คน สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ ANOVA และ t-test

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า

1. ความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู ที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการ
ของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักบริหารและ
ครู มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงใกล้เคียงกัน และทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสูงกว่านักวิชาการ

2. ความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู ที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการ
ของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทุกกลุ่มมีความคาดหวัง
ว่าครูใหญ่ควรปฏิบัติงานด้านวิชาการมากกว่าที่ปฏิบัติจริงทุกด้าน

3. นักบริหาร นักวิชาการ และครู แต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง
และบทบาทที่คาดหวัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคเรียงตามลำดับ
จากมากไปน้อย คือ ขาดแคลนสื่อการเรียนและงบประมาณ การติดตามงานและการนิเทศ บุคลากร
ไม่พอเพียงในการปฏิบัติงาน ไม่เข้าใจหลักสูตรและการสอน ปัญหาทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
และการจัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ คือ หน่วยงานทางการศึกษา ควรจะได้จัดงบประมาณ
และสื่อการเรียนให้กับทางโรงเรียนให้มากขึ้น ควรจัดให้มีการอบรมที่เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับงาน
วิชาการแก่ครูใหญ่ และจัดการนิเทศการศึกษาให้ทั่วถึง จะทำให้การปฏิบัติงานด้านวิชาการใน
โรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

OPINIONS CONCERNING ACTUAL AND EXPECTED ROLES OF ACADEMIC AFFAIRS
OF ELEMENTARY SCHOOL PRINCIPALS OF SUPHANBURI CHANGWAT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

AN ABSTRACT

BY

PUNYA KAEWKEEYOON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
February, 1981

The purpose of this research was to study the actual and expected roles of academic affairs of elementary school principals of Suphanburi Changwat administrative organization by the administrators, the supervisors and teachers.

Final sample of the study comprised of 196 administrators, 23 supervisors and 188 teachers. All respondents were asked to complete the questionnaires which provided demographic data of the respondents and data consisted of 50 items related to actual and expected roles of academic affairs of elementary school principals. One-way analysis of variance and t-test were used to analyze the data. Any significant differences between the comparison groups were accepted at .01 levels.

The results revealed that the administrators, the supervisors and teachers had different opinions concerning actual roles of academic affairs of elementary school principals at .01 level of significant. In comparison on the actual roles between the opinion of the administrators and teacher, it was not different, but when compared as a whole, it was found that the administrators and teachers opinions concerning actual roles were higher than the supervisors. The administrators, the supervisors and teachers had no different opinions concerning expected roles of academic affairs. The three groups expected that elementary school principals should perform and concern with their actual tasks much more than they used to do. When the actual roles and the expected roles were compared, the scores trend to be higher in the expected roles than the actual roles at .01 level of significant. Nevertheless, the study also indicated the degree

of the elementary school principals' functional problems as follow: lack of the educational media and budget, lack of supervision and follow up, lack of person, curriculum and instruction, family income and activity school development.

The finding even though, indicated that elementary educational department should concern with budget much more than any others. And workshop or seminar concern academic affairs for elementary school principals, and education supervised.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาอนุญาตให้ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

5/20/25
ประธาน

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. วิชัย วงษ์ใหญ่ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิราภรณ์ บุญส่ง ซึ่งเป็น
ประธานและกรรมการควบคุมทำปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์เทพ ไทยแย้ม ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี
และ อาจารย์ สะเทือน พิณฑทอง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฯ เป็นอย่างสูง ที่ให้การสนับสนุน
ให้กำลังใจ และความสะดวกในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณศึกษานิเทศก์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ ครูทำหน้าที่ฝ่ายวิชาการประจำสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอ ครูใหญ่ และครูในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล

นอกจากนี้ขอขอบคุณ คุณฉวีวรรณ แก้วกัญญา ที่สนับสนุนให้กำลังใจตลอดมา คุณวิสูตร
อึ้งไกรพนธ์ ที่ช่วยเหลือในการสัณนิเทศฉบับ และขอขอบคุณเพื่อนทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือ
จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ปัญญา แก้วกัญญา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	9
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	10
เกี่ยวกับบทบาท	10
เกี่ยวกับงานด้านวิทยาการ	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	23
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	26
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการคัดกรองทำข้อมูล	28
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	30
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
ลำดับขั้นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อ เสนอแนะ	50
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	50
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
อภิปรายผล	54
ข้อ เสนอแนะ	57
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	62

ปัญหิตาราง

[illegible]

12	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่มีคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านวิชาการ	47
13	แสดงจำนวนความถี่ของปัญหาและข้อคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดของนักบริหาร นักวิชาการ และครู	48

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งสำหรับการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เป็นเพราะการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าการให้การศึกษาแก่ประชากรของประเทศนั้น เป็นการวางรากฐานของการพัฒนาทั้งมวล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ เป็นบริการที่รัฐพยายามจัดให้ประชาชนอย่างเต็มที่ โดยสนับสนุนให้พลเมืองทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน (ฮาร์จัน ทวานิช 2522 : 13) จุดมุ่งหมายทั่วไปของการจัดการศึกษา ก็คือคำนึงถึงองค์ประกอบใหญ่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกันสี่ประการ คือ ประการแรก การเป็นพลเมืองดีหรือสมาชิกที่ดีของครอบครัวของชุมชนและของชาติ ประการที่สอง คือ การอาชีพหรือการศึกษาเพื่ออาชีพ ไม่ใช่จัดการศึกษาเพื่อมุ่งเป็นนักอุดมคติที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้พยายามปลูกฝังสร้างค่านิยมเพื่อให้เกิดความรักในการทำงาน ประการที่สาม ได้แก่ การรู้จักตนเองว่าควรจะมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อนตนเอง ต่อครอบครัว ชุมชน และชาติอย่างไร และมีความสามารถปฏิบัติตนให้ปรากฏเห็นว่า เข้าใจในบทบาทของตนเองอย่างไร ประการสุดท้าย ได้แก่ การเป็นผู้ที่มีวิจรรณาญาณในการคิด ซึ่งรวมทั้งการคิดอย่างวิเคราะห์พิจารณา คิดอย่างมีเหตุผล มีความคิดริเริ่มในการกระทำจริง ๆ ซึ่งมิใช่มีความคิดที่จะพูดเท่านั้น แต่ความคิดนั้นจะต้องสามารถนำมาปฏิบัติได้ด้วย (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2523 : 1)

ในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดหมายดังกล่าว รัฐได้จัดให้มีระบบโรงเรียนและหลักสูตรประถมศึกษา โดยเริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2414 ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการศึกษามาจนถึงปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2520 ได้มีการเปลี่ยนแปลงแผนการศึกษาแห่งชาติ สิ่งที่สำคัญที่สุดในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ก็คือ การประกาศใช้ระบบโรงเรียนใหม่ 6-3-3 (ประถมศึกษา 6 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี)

แผนระบบเดิม คือ ระบบ 4-3-3-2 (ประถมต้น 4 ปี ประถมปลาย 3 ปี มัธยมต้น 3 ปี และมัธยมปลาย 2 ปี) เมื่อมีการประกาศใช้ระบบโรงเรียนใหม่แล้ว ก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณหาวิธีการจัดระบบชั้นเรียน รวมทั้งการสร้างหลักสูตรใหม่ให้สอดคล้องกับระบบโรงเรียนใหม่ที่ใช้ประกาศใช้นั้น (ประยูร ศรีประสารณ์ 2521 : 9)

หลักสูตรประถมศึกษา ได้มีการปรับปรุงและพัฒนามาจนถึงปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 โดยเริ่มในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 เป็นต้นไป หลักสูตรใหม่นี้จะประกาศใช้เพิ่มขึ้นปีละชั้น เป็นลำดับไปจนกว่าจะครบหมดทุกชั้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2526 เป็นต้นไป (ประยูร ศรีประสารณ์ 2521 : 12)

จากการเปลี่ยนแปลงระบบโรงเรียนและหลักสูตรประถมศึกษา การดำเนินงานในโรงเรียนจึงต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรด้วย และการดำเนินงานในโรงเรียนประถมศึกษาจะดำเนินไปด้วยดี หรือประสบผลสำเร็จเพียงใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับการทำงานของครูใหญ่ในโรงเรียนนั้น ดังที่ โกลด์แฮมเมอร์ (Jacobson, 1973 : 21 citing Goldhammer) กล่าวว่า "คุณภาพของการศึกษาระดับประถมศึกษาขึ้นอยู่กับความสามารถของครูใหญ่ ครูใหญ่เป็นเช่นไรโรงเรียนก็จะเป็นเช่นนั้น ครูใหญ่ต้องมองเห็นและใช้ความสามารถของผู้ร่วมงานเป็นผู้กระตุ้นผู้ร่วมงานให้เกิดความเชื่อมั่นและร่วมมือกัน"

เกี่ยวกับการดำเนินงานในโรงเรียนประถมศึกษา พันสือ พุกกะวัน (พันสือ พุกกะวัน 2522 155 - 156) ได้แบ่งการดำเนินงานในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการบริหารงานในตำแหน่งหน้าที่ของครูใหญ่ แบ่งออกเป็นสามส่วน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานด้านธุรการ และการบริหารด้านปกครองนักเรียน ส่วน แคมเบลล์ (Campbell, 1972 : 189) เห็นว่าการบริหารในโรงเรียนประถมศึกษานั้นต้องเกี่ยวข้องกับงานห้าประเภทด้วยกัน คือ งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน งานด้านวิชาการ งานด้านบุคลากร งานด้านกิจการนักเรียน และงานด้านธุรการ การเงินและบริการ แต่ถ้าจะกล่าวถึงงานที่สำคัญของโรงเรียนแล้ว พนัส หันนาคินทร์ (พนัส หันนาคินทร์ 2513 : 235) เห็นว่า งานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน หรืองานวิชาการ เป็นหัวใจของโรงเรียน

เป็นชีวิตของสถาบัน ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้ชีวิตของสถาบันดำเนินไป ด้วยความราบรื่นเท่านั้น

✓ การบริหารงานทางวิชาการเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ยากยิ่ง ไม่เหมือนกับการบริหาร การก่อสร้าง การบริหารการเงิน หรือการบริหารบุคคล ซึ่งก็ยุ่งยากไปแบบหนึ่ง แต่มีกฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนตายตัว ส่วนการบริหารงานวิชาการเป็นศาสตร์ และศิลป์ประกอบกัน จะต้อง มีหลักการที่ดี มีขั้นเชิงหรือศิลป์ในการที่จะนำผู้อื่นให้ไปสู่เป้าหมายทางวิชาการที่ต้องการ การบริหารงานวิชาการค่อนข้างอาภัพ มักจะแลเห็นว่า การก่อสร้างเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็น วัตถุสามารถมองเห็นได้ง่าย แต่สิ่งที่เกิดขึ้นภายในอาคารเรียนกลับไม่มีใครมีผู้สนใจนัก ถ้าจะ เปรียบแล้วงานวิชาการเหมือนกับการสร้างคลองส่งน้ำไปให้ถึงชาวบ้าน ชาวไร่ ที่จะนำน้ำ ไปเพาะปลูกให้ได้ผลผลิตจริง ๆ งานวิชาการต้องการการลงทุนทั้งในแง่คน สติปัญญา และ ฝีมือมาก (เอกวิทย์ ฌ กลาง 2523 : 200)

วิชาการในโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการ ปรับปรุงพัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนจะต้อง เป็นผู้รับผิดชอบ เป็นผู้นำของคณะครูอาจารย์ในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก หน้าที่ของโรงเรียน คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยผู้บริหารเป็นผู้นำการทำงานร่วมกับคณะครู (ศึกษาพิเศษ 2522 : 36) ซึ่งก็เป็นการดำเนินงานให้เป็นไปตามอุดมการณ์ของหลักสูตร ประถมศึกษานั้นเอง การดำเนินงานทางวิชาการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ประถมศึกษา มีบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรหลายฝ่ายด้วยกัน คือ

ครู รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร

ครูใหญ่ อำนวยความสะดวกแก่ครูในการจัดการเรียนการสอน ร่วมมือกับคณะครูและ นักเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้สอดคล้องกับแนวทาง และจุดหมายของหลักสูตร และเป็นที่ปรึกษาครูทั้งด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ

ครูผู้นำทางวิชาการ ได้แก่ ครูที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตร และสนใจหรือ ได้รับมอบหมายที่จะช่วยเหลือครูอื่น ๆ ในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน ในการแก้ปัญหา ของหลักสูตร

ศึกษาวิเคราะห์ ทำหน้าที่สนับสนุนช่วยเหลือทางวิชาการแก่โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน
 ผู้บริหาร ช่วยเหลือโรงเรียนให้มีบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนต่าง ๆ
 เพียงพอที่จะปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตร และนำสนับสนุน แก้ปัญหา ติดตามผล ประเมินผล
 สักประจุ่มสัมมนา อบรม เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้อง เหมาะสม และ
 มีประสิทธิภาพ

นักวิชาการ พิจารณาความถูกต้องของหลักสูตรและ เอกสารหลักสูตร (กรรมการปกครอง
 2522 . 15 - 16)

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรนี้ ต้องทำงานให้สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน จะทำให้การ
 ดำเนินงานทางด้านวิชาการ บรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรได้ ถ้าบุคคลเหล่านี้มีความเห็น
 สอดคล้องกับการทำงานของครูใหญ่ ก็จะมีผลต่อความสำเร็จของงานนั้น แต่ถ้าบุคคลเหล่านี้มี
 ความเห็นขัดแย้งกับการทำงานของครูใหญ่ ก็จะเป็นอุปสรรคในการบริหารงานในโรงเรียน
 ซึ่ง วิทยุ สำนักร (วิทยุ สำนักร 2514 : 14) ได้กล่าวถึงการทำงานในหน่วยงานหนึ่ง ๆ
 ว่า "ความคิดเห็นของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ในการกำหนด
 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารนั้น ถ้า เห็นขัดแย้งกันแล้ว การปฏิบัติงานของผู้บริหารนั้น จะไม่บรรลุ
 สัมตามเป้าหมาย"

ด้วยเหตุที่งานวิชาการของโรงเรียนเป็นงานที่สำคัญ ประกอบกับได้มีการประกาศใช้
 หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 การบริหารงานทางด้านวิชาการของโรงเรียนจึงต้อง
 เปลี่ยนแปลงไปจากรูปเดิม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่ ควรจะได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ
 บทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา โดยศึกษาความคิดเห็นต่อบทบาทการ
 ปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องได้เลือกศึกษา
 ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี เพราะยังไม่มีการศึกษาในเรื่องนี้มาก่อน ทั้งนี้เพื่อหวังผลในการ
 ปรับปรุงงานด้านวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

✓ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

4 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู เกี่ยวกับความแตกต่างของบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1 เพื่อเสนอเป็นแนวทางสำหรับครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2 เพื่อเสนอให้ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาได้ทราบความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูใหญ่ว่ามีความต้องการและคาดหวังจะให้ครูใหญ่ปฏิบัติงานอย่างไร

3. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอและจังหวัด นำไปใช้ในการนิเทศ ผักกอกบวม และวางแผนปรับปรุงการศึกษาระดับประถมศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1 การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงบทบาทของ ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบทางด้านวิชาการ ทั้งที่เป็นบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวัง ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู

2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารของ ครูใหญ่ จำนวนสามกลุ่ม คือ

2.1 กลุ่มนักบริหาร ได้แก่ ครูใหญ่ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการ อำเภอ

2.2 กลุ่มนักวิชาการ ได้แก่ ศึกษาพิเศษ และครูทำหน้าที่ฝ่ายวิชาการประจำ หมวดการศึกษาอำเภอ

2.3 กลุ่มครูผู้สอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่งของบุคลากร แยกตามกลุ่ม คือ

3.1.1 กลุ่มนักบริหาร

3.1.2 กลุ่มนักวิชาการ

3.1.3 กลุ่มครู

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 บทบาททางวิชาการที่ปฏิบัติจริง

3.2.2 บทบาททางวิชาการที่คาดหวัง

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง ความคิดเห็นจากการสังเกต พิจารณาพฤติกรรมเกี่ยวกับหน้าที่ ความรับผิดชอบ การปฏิบัติงานจริงด้านวิชาการของครูใหญ่ แล้วตัดสินใจตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู

2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง หมายถึง พฤติกรรมเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูใหญ่ที่นักบริหาร นักวิชาการ และครูมีความคิดเห็นหรือคาดหวังว่า ครูใหญ่ควรกระทำมากน้อยเพียงใด โดยไม่คำนึงถึงสถานะที่เป็นจริงในขณะนั้น แล้วตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3 บทบาทด้านวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานทางด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้

3.1 การวางแผนการปฏิบัติงาน

3.2 กำหนดวิธีดำเนินงานและติดตามผลด้านวิชาการ

3.3 ควบคุมดูแลการเรียนการสอน การวัดผลการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตร

3.4 จัดหารายการสอน โครงการสอน คู่มือประกอบการเรียนการสอน วัสดุ

อุปกรณ์การศึกษา

3.5 มอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของครู

3.6 ติดตามงาน แก้ปัญหา และนิเทศ

3.7 จัดให้มีการนิเทศ มีการประเมินผลงาน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้า

4 นักบริหาร หมายถึง ผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องกับการประถมศึกษา ได้แก่ ครูใหญ่ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และศึกษานิเทศก์อำเภอทุกอำเภอ และกิ่งอำเภอ ในจังหวัดสุพรรณบุรี

5 นักวิชาการ หมายถึง ศึกษาพิเศษที่ฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัด และครูทำหน้าที่ฝ่ายวิชาการประจำหมวดการศึกษาอำเภอทุกอำเภอและกิ่งอำเภอ ในจังหวัดสุพรรณบุรี มีรายละเอียดดังนี้

5.1 ศึกษาพิเศษที่ฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัด ได้แก่ ข้าราชการสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทำงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ในจังหวัดสุพรรณบุรี

5 2 ครูทำหน้าที่ฝ่ายวิชาการประจำหมวดการศึกษาอำเภอ ได้แก่ข้าราชการครู
ส่วนจังหวัด ที่มาช่วยทำหน้าที่ฝ่ายวิชาการประจำหมวดการศึกษาอำเภอ โดยมีได้ประจำ
ทำการสอนในโรงเรียน ตามระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ว่าด้วยการแต่งตั้ง
ครูทำหน้าที่ฝ่ายวิชาการ ประจำหมวดการศึกษาอำเภอ พ ศ 2516 ซึ่งมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

5 2 1 ช่วยเหลือโรงเรียนในด้านวิชาการ โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีปัญหา
ต้องแก้ไข

5 2.2 ทำหน้าที่เป็นสื่อสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้ปกครองนักเรียน ศึกษานิเทศก์
จังหวัด และผู้บริหาร

5 2.3 ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างครู ศึกษานิเทศก์อำเภอ ศึกษานิเทศก์
จังหวัด และผู้บริหารในด้านวิชาการ

5 2 4 เสนอแนะให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการการศึกษาอำเภอ หัวหน้า
หมวดการศึกษาอำเภอ ด้านวิชาการภายในอำเภอ

5 2 5 รวบรวมข้อมูล สถิติการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และวิจัย เกี่ยวกับ
เรื่องการศึกษาในอำเภอที่รับผิดชอบ

5 2.6 ศักดิ์หรือให้ความช่วยเหลือในการจัดอบรมครูของอำเภอ กลุ่มโรงเรียน
หรือโรงเรียน

5.2.7 ร่วมมือในการปรับปรุงวางแผนการศึกษาของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน
และอำเภอ

5 2 8 ช่วยเหลือครูในด้านการเรียนการสอน ด้านอุปกรณ์การสอน และ
การใช้คู่มือครู

5 2 9 ร่วมมือในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และติดตามผลดำเนินงาน

5 2 10 ทำหน้าที่ช่วยเหลือการศึกษาของจังหวัดภายในอำเภอที่รับผิดชอบ

5.2 11 วางแผนการปฏิบัติงานของตนเองและของอำเภอ แล้วรายงานให้
จังหวัดทราบ

6 ครู หมายถึง ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี และมีประสบการณ์ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ในการสอนมาไม่น้อยกว่า 1 ปี การศึกษา

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง ทางด้านวิชาการของครูใหญ่ ระหว่างกลุ่มทั้งสามกลุ่มแตกต่างกัน

2. ความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง ด้านวิชาการของครูใหญ่ ระหว่างกลุ่มทั้งสามกลุ่มแตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นของนักบริหาร เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวัง ด้านวิชาการของครูใหญ่ มีความแตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นของนักวิชาการ เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวัง ด้านวิชาการของครูใหญ่ มีความแตกต่างกัน

5. ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวัง ด้าน วิชาการของครูใหญ่ มีความแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

เกี่ยวกับบทบาท

บทบาท หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและพฤติกรรมอันเป็นคำคาดหวังของสมาชิกที่มีต่อบุคคลนั้น (McDonald. 1971 : 3) และบทบาทจะเป็นแบบแผนของความต้องการ เป้าหมาย ความรู้ ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม และการกระทำที่สมาชิกของชุมชนคาดหวังว่าคงเป็นไปตามชนิดของตำแหน่งที่มีอยู่ (Krech and others. 1962 : 338) ฉะนั้น บทบาทจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับฐานะตำแหน่งซึ่ง ลินตัน นักมานุษยวิทยาคนแรกที่มีแนวความคิดในเรื่องฐานะตำแหน่ง และบทบาทของตำแหน่ง ถือว่าสังคมตั้งอยู่บนรากฐานของการปฏิบัติโต้ตอบซึ่งกันและกันของคนในสังคมนั้น หากคนไม่มีการกระทำโต้ตอบกันแล้ว แนวความคิดในเรื่องฐานะ ตำแหน่ง และบทบาทจะไม่เกิดขึ้น ฐานะตำแหน่งเป็นนามธรรมซึ่งไม่ใช่ตัวตน แต่เป็นผลรวมของสิทธิและหน้าที่ของคนดำรงตำแหน่งนั้นต้องปฏิบัติ ฐานะตำแหน่งเป็นสิ่งที่อยู่ก่อนที่ตนจะเข้าไปสวมตำแหน่งนั้นและฐานะตำแหน่งจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระบบวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ (จิตวิทยา สุวรรณะชฎ 2517 . 162 - 163 อ้างอิงมาจาก Linton)

หากจะเปรียบด้านหนึ่งของเหรียญเป็น "ตำแหน่ง " และอีกด้านหนึ่งเป็น "บทบาท " แล้ว เหรียญนั้นก็คือผลรวมของสิทธิหน้าที่นั่นเอง โดยถือว่าบทบาทเป็นการประพฤติดำเนินตามสิทธิหน้าที่ของตำแหน่ง บทบาทกับตำแหน่งนี้นักมานุษยวิทยาถือว่า ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ บทบาทจะแฝงฝังติดอยู่กับฐานะตำแหน่ง ซึ่งถูกกำหนดโดยวัฒนธรรมของแต่ละสังคม และ วัฒนธรรมของสังคมได้ถูกถ่ายทอดมาอย่างสมาชิก ยังผลให้ทุกคนในสังคมมีรูปแบบ โครงสร้างของบทบาทของตำแหน่งเป็นทวนองเดียวกัน แนวความคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ พาร์สัน (Parson) นักสังคมวิทยาอีกผู้หนึ่งซึ่งมีความเห็นว่า ฐานะตำแหน่งและบทบาทของบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่สืบทอดแล้ว โดยบุคคลที่สืบทอดในฐานะตำแหน่งใดย่อมจะทำหน้าที่ที่สืบทอดให้ฐานะตำแหน่งนั้นสืบทอดไปตามแบบฉบับ

(จิตยา ลัทธิธรรม 2517 : 266 อ้างอิงมาจาก Parson)

นักจิตวิทยาสังคมถือว่า "ตำแหน่ง" เป็นเพียงระบบการคาดหวังของบทบาทพฤติกรรมของบุคคลจริง ๆ ที่ปรากฏนั้นเป็นผลเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่าง "ตัวบุคคล" กับ "บทบาท" ทั้งที่ที่คน ๆ หนึ่งทราบว่าตนเองจะถูกคาดหวังให้แสดงบทบาท คน ๆ นั้นก็จะเกิดการคาดหวังบทบาทจากผู้ใดคนหนึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับ ซึ่งเรียกว่า "การคาดหวังบทบาทปฏิสัมพันธ์"

จิตยา ลัทธิธรรม (จิตยา ลัทธิธรรม 2517 : 169) ได้ศึกษาเกี่ยวกับฐานะตำแหน่งและบทบาททางสังคมของมนุษย์ และได้สรุปเป็นสาระสำคัญ ดังนี้

- 1 มีฐานะตำแหน่งอยู่จริงในทุกสังคมและมีอยู่ก่อนที่คนจะเข้าไปครอง
- 2 มีบทบาทที่ควรจะเป็น ประจำอยู่ในแต่ละตำแหน่ง
- 3 วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีในสังคมนั้น ๆ เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการกำหนดตำแหน่งและบทบาทที่ควรจะเป็น

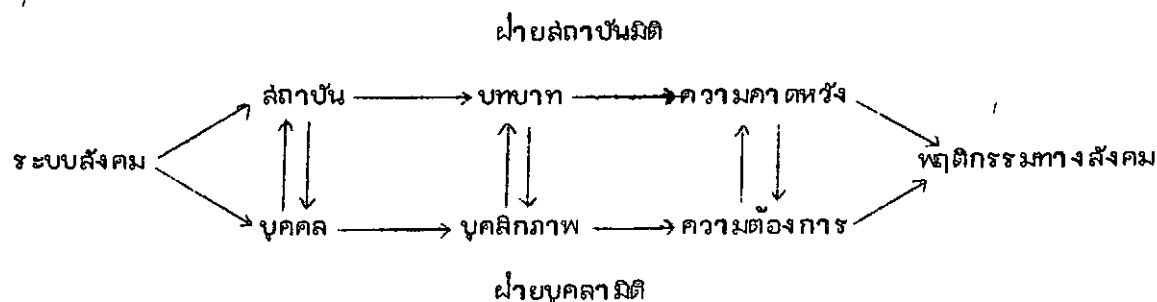
4 การที่คนเราจะทราบถึงฐานะและตำแหน่งนั้นได้มาจากสังคมกรณ (Socialization) ในสังคมนั้น ๆ

5 บทบาทที่ควรจะเป็นนั้นไม่แน่นอนเสมอไปว่าจะเหมือนกับพฤติกรรมจริง ๆ ของคนที่ครองตำแหน่งนั้น เพราะพฤติกรรมจริงนั้นเป็นผลของปฏิสัมพันธ์ของคนที่ครองฐานะตำแหน่งที่มีบทบาทที่ควรจะเป็นบุคลิกภาพของตนเอง และบุคลิกภาพของผู้อื่นที่เข้ามารวมกันในพฤติกรรมและเครื่องกระตุ้นที่มีอยู่ในเวลาและสถานที่ที่เกิดการติดต่อทางสังคม

ดังนั้น บทบาทของบุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์กับตำแหน่งซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ โอลิเวอร์ ชูทิลเยย์ และ ออร์ทีย์ ชีนมูซีย์ (โอลิเวอร์ ชูทิลเยย์ และ ออร์ทีย์ ชีนมูซีย์ 2515 : 129) ที่กล่าวถึงบทบาทว่า ทุกตำแหน่งหรือชั้นจะถูกสมาชิกในชุมชนคาดหวังไว้ระดับหนึ่งว่า พฤติกรรมของคนที่อยู่ในตำแหน่งนั้น ๆ ควรจะทำอย่างไร มีพฤติกรรมอย่างไร คือ บทบาทของแต่ละคนที่อยู่ในตำแหน่งหนึ่ง ๆ ควรทำอะไรบ้าง บางทีอาจคลุมไปในแง่ที่ว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องหน้าที่หรือพันธะของตำแหน่งนั้น ๆ ด้วย และความคิดนี้สอดคล้องกับข้อเขียนของ เกียรติ ศรัพงษ์ (เกียรติ ศรัพงษ์ 2517 : 14) ที่ว่า บทบาทเป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ และมักเรียกกันว่า "บทบาทหน้าที่" หรือใช้ปะปนกันไปก็มี

ทฤษฎี สาร (ทฤษฎี สาร 2514 : 283) ได้อธิบายว่า บทบาทหน้าที่ หมายถึง ความมุ่งหวังที่บุคคลอื่นคาดว่าบุคคลในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งควรจะทำหรือแสดง พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาในสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง บทบาทหน้าที่มีอยู่ควบคู่กับ ตำแหน่งที่บุคคลดำรงตำแหน่งอยู่เสมอ ฉะนั้น บทบาทหน้าที่ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดง ออก ย่อมจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่บุคคลนั้นดำรงอยู่ และ ชาร์บิน (ทฤษฎี สาร 2512 : อ้างอิง มาจาก Sarbin. 1959 : 229) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่ง มักจะอาศัยความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น คาดคะเนว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งเช่นนั้น ควร ปฏิบัติเช่นไร ส่วนมากผู้ที่ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งมักจะสังเกตผู้ที่ดำรงตำแหน่งอื่น แล้ว กำหนดหน้าที่ให้กับตำแหน่งหน้าที่ของตนตามลักษณะของตำแหน่ง การสังเกต และการคาดคะเน ว่าผู้อื่นอยากให้ออกมาเช่นไร ไม่จำเป็นจะต้องตรงกับความต้องการที่แท้จริงของคนอื่น ในกรณีที่ คาดคะเนไม่ตรงกัน ผู้ดำรงตำแหน่งมักไม่สบายใจ ขณะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ความ ไม่สบายใจดังกล่าวจะมีผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานของผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

ในแบบสังคมหรือองค์การใด ๆ บุคคลต่างสังเกตบทบาทซึ่งกันและกัน และเข้าใจว่า ตนเองควรแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมอย่างไร ในขณะที่เดวิดสันก็คาดหวังว่าบุคคลที่อยู่ใน ตำแหน่งนั้น ๆ ควรจะแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมเช่นไรด้วย เกทเซลส์ และคนอื่น ๆ (Getzels and others. 1964 : 390 - 398) กล่าวว่า ความคาดหวังนี้ย่อมแตกต่างกันไป เพราะคนเรายังมีความคิดและความต้องการต่างกัน ในแบบสังคมทุกชนิด พฤติกรรม ทางสังคมของบุคคลได้รับอิทธิพลมาจากความคาดหวังของบุคคลหรือองค์การ ซึ่งเรียกว่าเป็น ฝ่ายสถาปนามิติ (nomothetic dimension) ประการหนึ่ง กับความต้องการส่วนตัวของตนเอง ซึ่งเรียกว่า ฝ่ายบุคคลามิติ (idiographic dimension) อีกประการหนึ่ง ซึ่งสามารถเขียน เป็นแผนภูมิแสดงกระบวนการทางสังคมได้ดังนี้

ปัจจัยสองประการนี้มีความสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ต่อพฤติกรรมทางสังคมของบุคคล ซึ่งบางทีอาจเกิดความขัดแย้งขึ้นได้ เพราะบุคคลไม่อาจกระทำการใด ๆ ได้ตั้งใจ หรือมีอิทธิพลอันมาบีบบังคับในบุคคลต้องการกระทำอย่างนั้นอย่างนี้ อันอาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อการปฏิบัติหน้าที่การงานได้

การดำเนินงานในโรงเรียนนั้นเป็นลักษณะสังคมอีกแบบหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยการทำงานตามนโยบายของโรงเรียนกับการดำเนินงานตามลักษณะของผู้ทำงาน ในการบริหารงานโรงเรียน จะคำนึงถึงเพียงด้านเดียวไม่ได้ จำเป็นต้องทั้งสองด้านในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายของทั้งสองแบบนี้ย่อมจะสัมพันธ์กันไปตลอดในแต่ละขั้นตอน และจากแผนภูมิแสดงกระบวนการทางสังคม จะทำให้เข้าใจว่าพฤติกรรมร่วมของสังคมในโรงเรียนนั้นจะเริ่มต้นมาจากนโยบายของโรงเรียนเป็นหลัก ต่อจากนั้นก็เตรียมการบรรจุบุคคลที่จะมาทำงานในตำแหน่งนั้น ๆ โดยดูจากทัศนความรู้ของผู้ที่จะมาบรรจุ เช่น ดูในทางด้านความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และทัศนคติของบุคคลผู้นั้นให้ตรงกับบทบาทในตำแหน่งหน้าที่เขาจะทำ ทั้งนี้รวมถึงดูด้านความต้องการของผู้ที่จะมาทำงานว่าตรงกับสิ่งที่ทางโรงเรียนคาดหวังว่าจะได้รับหลังจากการปฏิบัติงาน (พิสิษฐ์ พิทยานนธ์ 2523 214 - 215)

สำหรับผู้บริหารในองค์กรต่าง ๆ รวมทั้งสถาบันทางการศึกษานั้น เกทเซลส์ และ กูบา (ภิญโญ สาร 2514 : 56 อ้างอิงมาจาก Getzels and Guba. 1957 : 423 - 441) ยืนยันว่าบุคคลทุกกลุ่มที่ผู้บริหารต้องทำงานสัมพันธ์กันด้วย ต่างมีความต้องการที่จะเป็นผู้บริหารนั้น ๆ ประพฤติหรือปฏิบัติอย่างนั้นอย่างนี้ด้วยกันทั้งนั้น และพฤติกรรมของผู้บริหารจะเป็นผลรวมของความสัมพันธ์ของตัวการสามประการ คือ

1. วัฒนธรรม ประเพณี และความปรารถนาของสังคมที่ผู้บริหารดำรงตำแหน่งอยู่
 2. ลักษณะเฉพาะของสถาบันที่ผู้บริหารดำรงตำแหน่งอยู่ บทบาทหน้าที่ที่สถาบันและผู้อื่นเกี่ยวข้องกับตนต้องการให้ตนปฏิบัติอะไร อย่างไร
 3. ตัวบุคคล บุคลิกภาพ และความต้องการหรือความจำเป็นเฉพาะตนของบุคคล
- ปัจจัยทั้งสามประการนี้มีอิทธิพลต่อความต้องการของการปฏิบัติงานของผู้บริหารทุกระดับ อันจะนำความสำนึกมาสู่องค์การหรือในสถาบันการศึกษานั้น ๆ

เกี่ยวกับงานด้านวิชาการ

งานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน เพราะโรงเรียนนั้นถือกันว่าเป็นสถาบันทางวิชาการโดยตรง การจะพิจารณาว่าโรงเรียนใดมีมาตรฐานหรือมีคุณภาพ ขึ้นด้วยเพียงไร คำนึงโดยทั่วไปมักจะถือเอาผลงานทางวิชาการเป็นสำคัญ ดังนั้นการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจึงควรได้รับความสนใจเป็นพิเศษ เพราะงานวิชาการจะสัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับบทบาทการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหาร (ศึกษานิเทศก์ 2521 : 13)

ผู้บริหารโรงเรียน คือครูใหญ่นั้นนอกจากจะต้องรับผิดชอบทั้งงานด้านบุคลากร งานธุรการแล้วยังต้องรับผิดชอบงานวิชาการอีกด้วย งานวิชาการของโรงเรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งกว่างานใด ๆ ของโรงเรียน ครูใหญ่จะต้องให้ความสนใจงานด้านนี้ให้มากเป็นพิเศษ จะต้องปรับปรุงตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการ เพื่อให้สามารถควบคุมและติดตามงานวิชาการได้ ครูใหญ่บางคนไม่ค่อยจะสนใจงานด้านวิชาการ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะไม่มีความถนัด หรือเกิดความเข้าใจว่ามีผู้รับผิดชอบอยู่แล้ว คือ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา เป็นต้น ครูใหญ่จึงไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร จริ่งอยู่แม้ว่าจะได้มอบงานวิชาการให้ผู้อื่นได้ทำแทนแล้วก็ตาม ครูใหญ่ก็ควรให้ความสนใจในเรื่องนี้ด้วย โดยเฉพาะจะต้องแสดงให้ครูได้เห็นว่าคุณครูใหญ่เองเป็นผู้มีความสามารถทางวิชาการ ซึ่งเป็นการสร้างศรัทธา และความเชื่อถือให้เกิดขึ้นในตัวครูเอง ครูใหญ่จะต้องหมั่นศึกษาหาความรู้และติดตามความเคลื่อนไหวในวงการศึกษาดูตลอดจนแนวความคิดใหม่ ๆ สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือครูในด้านการสอนได้

การที่ครูใหญ่ให้ความสนใจงานด้านวิชาการ และทำตนเป็นผู้นำทางวิชาการ จะเป็นการกระตุ้นให้ครูในโรงเรียนได้กระตือรือร้นในเรื่องวิชาการตามไปด้วย (ดุสิต ทิวงนอม 2523 . 6)

บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนนั้น ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูของคุรุสภา ได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้บริหารในสถานศึกษาระดับครูใหญ่ ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ได้คัดแยกออกมาเฉพาะงานด้านวิชาการรวบรวมได้ดังนี้

1. วางแผนการปฏิบัติงาน
2. กำหนดวิธีดำเนินงานและติดตามผลด้านวิชาการ
3. ควบคุมดูแลการเรียนการสอน การวัดผลการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตร
4. จัดทำรายการสอน โครงการสอน คู่มือประกอบการเรียนการสอน วัสดุ

อุปกรณ์ทางการศึกษา

5. มอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ
6. ติดตามงาน แก้ปัญหา และนิเทศ
7. จัดให้มีกิจกรรม มีการประเมินผลงาน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้า (ศึกษานิเทศก์ 2522 14)

บันลือ พุกกะวัน (บันลือ พุกกะวัน 2522 . 155 - 156) ได้กล่าวถึงการบริหารงานในตำแหน่งหน้าที่ของครูใหญ่ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ตลอดจนกิจกรรมและการวัดผล การศึกษาหรือการเลื่อนขั้นเงินเดือน เป็นงานที่จะต้องทำตั้งแต่ต้นปีการศึกษา ตลอดจนถึงปีการศึกษา จำแนกงานได้ดังนี้

- 1 งานอื่นเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง ซึ่งเริ่มตั้งแต่
 - 1.1 การรับ-ตักนักเรียน
 - 1.2 การคัดครูเข้าประจำชั้น ประจำวิชา (หัวหน้าหมวดวิชา)
 - 1.3 การจัดทำตารางสอน

1.4 การเตรียมงานก่อนเปิดภาคเรียน

1.5 การจัดการบริการในด้านวัสดุหลักสูตร เช่น โครงการสอน ประมวลการสอน
แบบเรียน ระเบียบ วิธีวัดผล สมุดประจำตัวนักเรียน ป้ายเรียกชื่อ สมุดประจำชั้น

1.6 การจัดการบริการห้องสมุด ตำรา หนังสืออ้างอิง ทั้งของครูและเด็กผู้เรียน

1.7 การจัดการบริการสำหรับวัสดุ อุปกรณ์การสอน ให้ครูสามารถในการที่จะใช้
อุปกรณ์การสอนใช้ได้สะดวก

1.8 การจัดทำโครงการวัดผลการศึกษาไว้ตลอดปี

2 การจัดการบริการอื่นที่ส่งเสริมการเรียนการสอน

2.1 การจัดการบริการแนะแนว

2.2 การจัดการกิจกรรมลูกเสือ

2.3 การจัดการกิจกรรมบวการชาด

2.4 การจัดการกิจกรรมส่งเสริมระเบียบประเพณี

2.5 การจัดการกิจกรรมการศึกษาและอื่น ๆ

3. งานอื่นเกี่ยวกับบุคลากร ได้แก่ การจัดสายงานตามหมวดหมู่และตามความถนัด
ของครู เช่น ครูหัวหน้าฝ่าย ครูหัวหน้าหมวดวิชาต่าง ๆ และอื่น ๆ ที่มุ่งจะให้ครูทุกคนได้
ทำงานตามที่ตนสนใจ รวมทั้งการคัดครูเข้าประจำชั้น และมอบหมายให้ครูหัวหน้าหมวดวิชา
หรือหัวหน้าฝ่ายแต่ละฝ่ายจัดเตรียม อาจใช้เวลาในการปรึกษาหารือในการมอบหมายงาน
ตามสาขาวิชา หรือบางแห่งอาจให้ครูประธานชั้นก็มี

พริ้ง หันนาคินทร์ (พริ้ง หันนาคินทร์ 2513 : 49) ได้กล่าวว่า หน้าที่ของ
ครูใหญ่ก็คือ การบริหารงานของโรงเรียนให้เป็นไปตามอุดมการณ์ของการศึกษา สำหรับ
งานด้านวิชาการ แบ่งออกเป็นสองเรื่องด้วยกัน คือ

1 เกี่ยวกับตัวครู ได้แก่ การหาครูที่เต็มใจทำการสอน การจัดแบ่งหน้าที่ การ
จัดการปฐมนิเทศครูใหม่ การสร้างน้ำใจในการทำงานให้คณะครู การส่งเสริมให้ครูมีความ
สามารถยิ่งขึ้น (In-service education) การพิจารณาความดีความชอบ การประชุมครู

การปกครองครูโดยทั่วไป และการนิเทศการสอน

2 เกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน ได้แก่ การเลือกเนื้อหาของหลักสูตร การแบ่ง และการทำประมวลการสอน การจัดทำตารางสอน การเลือกหาแบบเรียน การจัดทำห้องสมุด การวัดผล การสอน เป็นต้น

จากการประมวลหน้าที่ความรับผิดชอบ และลักษณะงานที่ปฏิบัติของครูใหญ่ตามที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่างานของครูใหญ่ทางด้านวิชาการมีมาก เมื่อรู้หน้าที่แล้วควรจะต้องมีบทบาทอย่างไร จึงจะทำให้งานในหน้าที่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คำว่า "หน้าที่" หมายถึง สิ่งที่ต้องทำ "บทบาท" ก็คือ วิธีการและศิลปะในการทำให้งานในหน้าที่ได้ผลสมบูรณ์ จึงมักมีคำถามว่าถึงคำสอนคำใดควรจะปฏิบัติไปเสมอว่า "บทบาทหน้าที่" ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (ศึกษานิเทศก์ 2522 . 22 - 23) ได้รวบรวมบทบาทและหน้าที่ทางผู้บริหารได้โดยจำแนกเป็นสามอย่าง ได้แก่ งานที่ผู้บริหารต้องกระทำเอง งานที่ต้องมอบหมายให้ผู้อื่นทำ และงานที่ต้องติดต่อเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นและหน่วยงานอื่นนอกโรงเรียน บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ในหลักใหญ่ ๆ เป็นดังนี้

- 1 เป็นผู้นำคณะหรือนำทีมงาน
- 2 มีเทคนิคในการประสานงาน
- 3 มีการสำรวจ แก้อไข ปรับปรุงตนเอง และคณะครู ให้มีผลงานดีขึ้น

เกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนนี้ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (วิชาการ 2522 : 175 - 176) ได้กล่าวถึงบทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ว่า ผู้บริหารโรงเรียน ควรปฏิบัติงานห้าประการ ดังนี้

- 1 ติดตามผล
- 2 บริหารหลักสูตร
- 3 บริการหลักสูตร
- 4 เสริมกำลังใจ
- 5 ประชาสัมพันธ์

ลักษณะงานที่ควรปฏิบัติดังกล่าวนี้ ได้เล่นวิธีปฏิบัติไว้อีก 11 ประการ คือ

1. เยี่ยมห้องเรียนติดตามดูว่าครูมีวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นพอควรหรือไม่ และติดต่อประสานงานกับแหล่งต่าง ๆ เพื่อให้ได้วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนเหล่านั้น
2. ส่งเสริมให้มีการใช้วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์
3. สนใจใ้ถามถึงปัญหาการเรียนการสอนที่ครูประสบ และช่วยแก้ปัญหา
4. จัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียน ให้มีสถานที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนที่ดี เช่น จัดห้องสมุดให้อยู่ในสถานที่ ครูและนักเรียนควรจะได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้
5. ส่งเสริมให้มีการสอนซ่อมเสริมตามความจำเป็น
6. ส่งเสริมให้มีการฝึกกิจกรรมนักเรียนที่ช่วยให้นักเรียนรู้ตามหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น
7. จัดให้มีการเยี่ยมระหว่างชั้นเรียนในโรงเรียนในกลุ่ม และ/หรือโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อให้ครูได้เห็นตัวอย่างของการเรียนการสอนที่ดี และมีความกระตือรือร้นในการทำงานมากยิ่งขึ้น
8. เสริมกำลังใจของครูด้วยการรับรู้ปัญหาของครู ยกย่อง ชมเชย ในความพยายามของครูที่มีต่อการเรียนการสอน อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ฯลฯ
9. ถู่วางานหลักของครู คือ "สอน" ดังนั้น ครูที่พยายามสอน และสอนดี จึงควรได้รับการพิจารณาความดีความชอบ เหนือกว่าครูที่วิ่งเต้นทำงานพิเศษ แต่ทั้งการสอน
10. จัดให้มีการประชุมครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในการที่จะใช้หลักสูตรใหม่ให้ได้ผล
11. ชี้แจงเรื่องการเรียนการสอน การประเมินผลตามหลักสูตรใหม่ให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้าใจ เพื่อการร่วมมือที่ดี

วิจัย วงษ์ใหญ่ (วิจัย วงษ์ใหญ่ 2523 184 - 185) ได้กล่าวถึง การบริหารและการบริการหลักสูตรว่า ครูใหญ่เป็นผู้ที่มีบทบาทมาก เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร จะต้องทำการศึกษาหลักสูตรให้ชัดเจน เพื่อที่จะวางแผน เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรดังต่อไปนี้

1. การเตรียมวางแผนงานเพื่อใช้หลักสูตรใหม่
2. การเตรียมสัปดาห์ครุ เพื่อใช้หลักสูตรใหม่
3. การคัดครูเข้าสอน
4. การคัดตารางสอน
5. การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน
6. การประสานสัมพันธ์การใช้หลักสูตรกับผู้ปกครองและคณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย หลักสูตร โครงสร้าง การวัดประสิทธิผลการเรียน
7. การจัดหาแหล่งวัสดุ อาคาร สถานที่ และการเลือกสรรโครงการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร
8. การวัดโครงการ ประเมินผลการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชูชาติ ทวีชัยมาก (ชูชาติ ทวีชัยมาก 2520 : 153) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของประธานกลุ่มครูใหญ่ และครูเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังในการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2520 ผลการวิจัยพบว่าบุคคลทั้งสามกลุ่มส่วนใหญ่เห็นว่า กลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกด้าน และควรปฏิบัติงานด้านวิชาการเพิ่มมากขึ้นทุกด้าน เรียงลำดับความต้องการดังนี้ หลักสูตร วัสดุประกอบหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การศึกษา และกิจกรรมทางวิชาการ

ประมวล รัตนวงค์ (ประมวล รัตนวงค์ 2519 . 81) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของนักการศึกษา และคณะกรรมการการศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงกับบทบาทที่คาดหวังของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนตามทัศนะของครู ครูใหญ่ ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือครูใหญ่ขึ้นไป และคณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียน ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า ทุกกลุ่มมีความเห็นว่าครูใหญ่ปฏิบัติงานจริงเกี่ยวกับงานด้านวิชาการน้อยไป ต้องการให้ครูใหญ่ปฏิบัติงานด้านนี้เพิ่มขึ้น กลุ่มครูเป็นกลุ่มที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกับกลุ่มครูใหญ่ในเรื่องการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการของครูใหญ่

อำนาจพร วงษ์ถนอม (อำนาจพร วงษ์ถนอม 2520 . 122) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม วัตถุประสงค์ของงานวิจัย เพื่อศึกษาบทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งผลการวิจัยเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและปรับปรุงงานด้านวิชาการของครูใหญ่ โดยสอบถามเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน การนิเทศ การศึกษา การบริการทางวิชาการ การวัดและประเมินผลการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ในบทบาทที่เป็นจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นแตกต่างกัน

2. บทบาททางด้านปฏิบัติจริงของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางกับขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

นิคม ทองพิทักษ์ (นิคม ทองพิทักษ์ 2521 136) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารวิชาการและครู เห็นว่าครูใหญ่ปฏิบัติงานหมวดหลักสูตร และวัสดุอุปกรณ์หลักสูตรอยู่ในระดับน้อย ส่วนใหญ่เห็นว่าการปฏิบัติงานหมวดนี้อยู่ในระดับปานกลาง

2 ผู้บริหารวิชาการ ครูใหญ่ และครู มีความเห็นคล้ายคลึงกันว่าครูใหญ่ปฏิบัติงาน
หมวดการวัดการ เรียบการสอบอยู่ในระดับปานกลาง

3 ผู้บริหารวิชาการเห็นว่า ครูใหญ่ปฏิบัติงานหมวดการ วัดและประเมินผลการศึกษา
อยู่ในระดับน้อย ส่วนครูใหญ่และครู เห็นว่าครูใหญ่ปฏิบัติงานหมวดนี้อยู่ในระดับปานกลาง

4. ผู้บริหารงานวิชาการ ครูใหญ่ และครู มีความเห็นคล้ายคลึงกันว่าครูใหญ่และ
ครู ปฏิบัติงานหมวดนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

5. ผู้บริหารงานวิชาการ ครูใหญ่ และครู เห็นว่าครูใหญ่ปฏิบัติงานหมวดกิจกรรม
เสริมหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย ส่วนครูใหญ่ เห็นว่าปฏิบัติงานหมวดนี้อยู่ในระดับปานกลาง

งานวิชาการที่ครูใหญ่ปฏิบัติมากไปหาน้อย คือ การวัดการ เรียบการสอบ การนิเทศ
การศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร หลักสูตรและวัสดุประกอบ
หลักสูตร

ในการปฏิบัติงานวิชาการของครูใหญ่มีปัญหา และอุปสรรคสำคัญเรียงลำดับ คือ นักเรียน
ขาดแคลนอุปกรณ์การศึกษา โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือสำหรับห้องสมุดหรือ
หนังสือสำหรับนักเรียน ห้องเรียนไม่พอกับจำนวนนักเรียน และครูไม่พอกับจำนวนห้องเรียน
นักเรียนมีปัญหาทางครอบครัว ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน

/// จงกล ช่มพันธ์ (จงกล ช่มพันธ์ 2518 : 91) ได้ทำการวิจัยเรื่องความ
คาดหวังเกี่ยวกับบทบาททางด้านวิชาการของศึกษานิเทศก์ ในทัศนะของครูกรมสามัญศึกษา
และองค์การบริหารส่วนจังหวัดในจังหวัดปราจีนบุรี งานวิจัยพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความเห็น
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของศึกษานิเทศก์

ส่วนงานวิจัยในประเทศก็มี เช่น คาร์ลสัน (Carlson. 1971 : 2333-A)
ได้ทำการวิจัยบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะ
ของศึกษานิเทศก์ และครูใหญ่ในมลรัฐมอนทานา (Montana) โดยสำรวจจากครู 541 คน
ครูใหญ่ 42 คน ศึกษานิเทศก์ 17 คน ผลปรากฏว่า ทั้งสามกลุ่มยังเห็นขัดแย้งกันอยู่เกี่ยวกับการ
บริหารงานของครูใหญ่ทั้งสามกลุ่ม ต้องการให้ครูใหญ่ทำงานมากกว่าที่ได้ทำอยู่จริง

ยามาดา (Yamada, 1973 · 4673-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน ตามที่คณะของครูและครูใหญ่ โดยได้สำรวจจากครูสอนคำสนา 100 คน ครูสำมัญทั่วไป 100 คน และครูใหญ่ 100 คน ผลปรากฏว่า ทั้งสามกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ แต่เมื่อเปรียบเทียบเฉพาะกลุ่มครูสอนคำสนา กับครูสำมัญทั่วไปแล้ว ไม่มีความแตกต่างกันในเชิงสถิติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้น ดังนี้

- 1 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
- 3 การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล
- 4 การเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติทำข้อมูล
- 5 สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ศึกษาจากประชากร จำนวนสามกลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มครูผู้สอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ใน จังหวัดสุพรรณบุรี

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มผู้บริหาร วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

2.1.1 หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ ศึกษาประชากรทั้งหมด ซึ่งมีอยู่แปดอำเภอและหนึ่งกิ่งอำเภอ อำเภอละหนึ่งคน รวมเก้าคน

2.1.2 ศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาประชากรทั้งหมด ซึ่งมีอยู่แปดอำเภอและหนึ่งกิ่งอำเภอ อำเภอละหนึ่งคน รวมเก้าคน

2.1.3 ครูใหญ่ ศึกษากลุ่มตัวอย่างกระจายไปทุกอำเภอ คิดเป็นจำนวน 50 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนโรงเรียนที่มีอยู่ในแต่ละอำเภอ จากนั้นใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เพื่อเลือกโรงเรียนในแต่ละอำเภอ จะได้จำนวนครูใหญ่ 218 คน ตามตารางดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี
และจำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	จำนวนโรงเรียน	จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
เมืองสุพรรณบุรี	67	33
บางปลาม้า	59	29
สองพี่น้อง	61	30
อู่ทอง	58	29
ดอนเจดีย์	29	14
ศรีประจันต์	39	19
สามชุก	54	27
เดิมบางนางบวช	54	27
กิ่งอำเภอท่าช้าง	21	10
รวม	442	218

รวมกลุ่มนักบริหารที่ศึกษา จำนวน 236 คน

2.2 กลุ่มนักวิชาการ ศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 90 เปอร์เซนต์ ของประชากร
ที่มีอยู่ทั้งหมด โดยวิธีสุ่มอย่างง่ายในแต่ละตำแหน่งดังนี้

2.2 1 กิจงานพิเศษฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 13 คน
เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง 12 คน

2 2 2 ครูทำหน้าที่ฝ่ายวิชาการประจำหมวดการศึกษาอำเภอทุกอำเภอ
รวม 18 คน เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง 16 คน

รวมกลุ่มนักวิชาการ จำนวนทั้งสิ้น 28 คน

2.3 กลุ่มครู เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยกลุ่มอย่างง่ายจากครูที่อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา ที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 218 โรงเรียน จากข้อ 2.1.3 โรงเรียนละหนึ่งคน
จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 482 คน เมื่อแยกตามตัวแปรแล้วได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา แยกตามกลุ่มและตำแหน่งที่ศึกษา

กลุ่ม	ตำแหน่งที่ศึกษา	จำนวน
นักบริหาร	หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ	9
	ศึกษานิเทศก์อำเภอ	9
	ครูใหญ่	218
	รวม	236
นักวิชาการ	ศึกษานิเทศก์	12
	ครูฝ่ายวิชาการอำเภอ	16
	รวม	28
ครู	ครู	218
		รวมทั้งสิ้น 482

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 4 ย่อย (ดูภาคผนวก) แบบสอบถามแยกเป็นสามตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามบทบาทด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 50 ข้อ แต่ละข้อถามสองด้าน คือ บทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวัง โดยจำแนก บทบาทด้านวิชาการของครูใหญ่ออกเป็นเจ็ดด้าน คือ

- 1 การวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน จำนวน 8 ข้อ จากข้อ 1 - 8
- 2 หลักสูตรและการสอน จำนวน 7 ข้อ จากข้อ 9 - 15
- 3 การวัดผลการศึกษา จำนวน 8 ข้อ จากข้อ 16 - 23
- 4 สื่อการเรียน จำนวน 6 ข้อ จากข้อ 24 - 29
- 5 การมอบหมายงาน จำนวน 5 ข้อ จากข้อ 30 - 34
- 6 การติดตามงาน และการนิเทศ จำนวน 8 ข้อ จากข้อ 35 - 42
7. การจัดการกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน จำนวน 8 ข้อ จากข้อ 43 - 50

ทั้งนี้ ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละช่วงความคิดเห็นจากน้ำหนัก 1 - 4 หน่วย ตามลำดับ โดยให้น้ำหนักคะแนนแต่ละตัวมีความหมาย ดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ หรือ ไม่ควรปฏิบัติ
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย หรือ ควรปฏิบัติน้อย
- 3 หมายถึง ปฏิบัติมาก หรือ ควรปฏิบัติมาก
- 4 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด หรือ ควรปฏิบัติมากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด สำหรับให้แสดงความคิดเห็น ปัญหา และ ข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ประกอบการอภิปรายผล

การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการ
คือ

1. ศึกษาขอบเขตและสาระสำคัญของเกี่ยวกับบทบาททางด้านวิชาการของครูใหญ่ จาก
เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ
2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้าง เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับบทบาททางด้านวิชาการของครูใหญ่
โดยจำแนกออกเป็น 7 ด้าน
3. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ และนำมาแก้ไขปรับปรุง
เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมบทบาททางด้านวิชาการของครูใหญ่ครบทุกด้าน และให้ได้คำถาม
ที่มีความเที่ยงตรง ตามสภาพของงานที่ปฏิบัติอยู่จริง (Face Validity)
4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในสังกัดสุพรรณบุรี จำนวน 25 คน เป็นครูใหญ่ จำนวน
10 คน ครูฝ่ายวิชาการอำเภอ จำนวน 5 คน และครูผู้สอน จำนวน 10 คน
5. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้มาตรวจให้
คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีอาศัยวิเคราะห์ความ
แปรปรวน ซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$r_{tt} = 1 - \frac{MS_{\text{error}}}{MS_{\text{ind}}} \quad (\text{วิเชียร เกตุสิงห์ 2521 : 152})$$

ปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละด้าน ดังนี้

แบบสอบถามด้านบทบาทที่ปฏิบัติจริง มีค่าความเชื่อมั่น 0.8995

แบบสอบถามด้านบทบาทที่คาดหวัง มีค่าความเชื่อมั่น 0.8745

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดทำกับข้อมูล

1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากหน่วยงานเทศบาล หนอง
การศึกษา และโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างดี ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง
ที่เลือกไว้ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 415 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 407 ชุด
คิดเป็นร้อยละ 84.43 ของแบบสอบถามที่ต้องการ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบถาม
ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงจำนวนแบบสอบถาม

แหล่งข้อมูล	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง			จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้กลับคืน			ร้อยละของแบบสอบถาม ที่ได้กลับคืน		
	ผู้บริหาร	นักวิชาการ	ครู	ผู้บริหาร	นักวิชาการ	ครู	ผู้บริหาร	นักวิชาการ	ครู
หน่วยศึกษานิเทศก์	-	12	-	-	12	-	-	100 00	-
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	35	2	33	26	2	21	74.28	100 00	63.63
อำเภอบางปลาม้า	31	2	29	27	1	26	87.09	50 00	89.65
อำเภอสองพี่น้อง	32	2	30	28	2	30	87.50	100 00	100 00
อำเภออู่ทอง	31	2	29	23	1	23	74.19	50 00	79.31
อำเภอดอนเจดีย์	16	1	14	15	1	14	99.75	100.00	100 00
อำเภอศรีประจันต์	21	2	19	20	2	19	95.23	100 00	100.00
อำเภอลำลูกนก	29	2	27	24	1	21	87.21	50.00	77.77
อำเภอเดิมบางนางบวช	29	2	27	21	-	24	72.41	0 00	88.88
กิ่งอำเภอท่าช้าง	12	1	10	12	1	10	100 00	100 00	100 00
รวม	236	28	218	196	23	188	83.05	82.14	86.23
	482			407			84.43		

2 การจัดการกับข้อมูล

2.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด จำนวน 415 ชุด คัดเอาเฉพาะที่สมบูรณ์ไว้ จำนวน 407 ชุด

2.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้มาตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

✓ 1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (\text{Ferguson. 1971 : 45})$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

✓ 1.2 ค่าความแปรปรวน (Variance) ใช้สูตร

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)} \quad (\text{Ferguson. 1971 : 62})$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

✓ 1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) ใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \quad (\text{Ferguson. 1971 : 62})$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2 การทดสอบสมมติฐาน

2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทระหว่างกลุ่มตัวอย่างสามกลุ่ม คือ สมมติฐานข้อที่ 1 และข้อที่ 2 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน มีสูตรดังนี้

$$F = \frac{MS_A}{MS_W} \quad (\text{Lindguist. 1956 : 56})$$

เมื่อ F แทน ค่าอัตราส่วนวิกฤติ

MS_A แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

MS_W แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ q-Statistic (Winer. 1962 : 185)

$$q = \frac{\bar{T}_{\text{largest}} - \bar{T}_{\text{smallest}}}{\sqrt{MS_{\text{error}}/k}}$$

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวัง ด้านวิชาการของครูใหญ่ในแต่ละกลุ่ม คือ สมมติฐานข้อที่ 3, 4 และ 5 โดยใช้ t-test ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{D}}{S_{\bar{D}}} \quad (\text{Ferguson. 1971 : 154})$$

เมื่อ t แทน ค่าอัตราส่วนวิกฤติ

$\bar{D}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่าง

$S_{\bar{D}}$ แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าคะแนนเฉลี่ย และคะแนนของความแตกต่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบ่งออกเป็นหกตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่ตามความคิดเห็นของ
นักบริหาร นักวิชาการ และครู

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของ
นักบริหาร นักวิชาการ และครู

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่
ตามความคิดเห็นของนักบริหาร

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่
ตามความคิดเห็นของนักวิชาการ

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่
ตามความคิดเห็นของครู

ตอนที่ 6 ประมวลข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ จากคำถามปลายเปิด

๗ ตอนที่ 1 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของนักบริหาร
นักวิชาการ และครู

๘ 1 1 คำสถิติพื้นฐาน

ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านวิชาการทั้งเจ็ดด้านของครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู

บทบาททางด้านวิชาการของครูใหญ่	กลุ่มที่ศึกษา	N	$\bar{X}$	S^2	S
1 การวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน	นักบริหาร	196	22.92	17.14	4.14
	นักวิชาการ	23	18.52	15.53	3.92
	ครู	188	22.92	15.41	3.92
2 หลักสูตรและการสอน	นักบริหาร	196	20.29	16.90	4.11
	นักวิชาการ	23	15.65	11.60	3.40
	ครู	188	20.35	13.13	3.62
3 การวัดผลการศึกษา	นักบริหาร	196	24.07	17.01	4.12
	นักวิชาการ	23	19.04	13.13	3.62
	ครู	188	21.79	95.95	9.79
4 สื่อการเรียน	นักบริหาร	196	16.59	2.80	1.67
	นักวิชาการ	23	13.30	10.03	3.16
	ครู	188	16.23	10.68	3.26
5. การมอบหมายงาน	นักบริหาร	196	14.16	8.37	2.89
	นักวิชาการ	23	11.13	6.48	2.54
	ครู	188	13.86	8.16	2.35
6 การติดตามงานและการนิเทศ	นักบริหาร	196	24.37	11.64	3.14
	นักวิชาการ	23	19.30	21.49	4.63
	ครู	188	23.68	16.96	4.11
7 การจัดการกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน	นักบริหาร	196	20.50	19.88	4.45
	นักวิชาการ	23	17.78	17.26	4.15
	ครู	188	20.45	14.50	3.88

ค่าสถิติจากตาราง 4 พอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน นักบริหารและครูมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ 22.92 มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักวิชาการ ซึ่งเท่ากับ 18.92 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานใกล้เคียงกัน กลุ่มนักบริหารมีค่าเท่ากับ 4.14 และกลุ่มนักวิชาการกับกลุ่มครูมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน คือ 3.92

2. ด้านหลักสูตรและการสอน นักบริหารและครูมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกันมาก คือ 20.29 และ 20.35 มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักวิชาการ ซึ่งเท่ากับ 15.65 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทั้งสามกลุ่มมีค่าใกล้เคียงกันเรียงตามลำดับ คือ นักบริหารเท่ากับ 4.11 นักวิชาการเท่ากับ 3.62 และครูเท่ากับ 3.40

3. ด้านการวัดผลการศึกษา นักบริหารมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.07 มากกว่าครู ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.79 และนักวิชาการมีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าทั้งสองกลุ่ม คือ 19.04 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มครูมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.79 รองลงมาคือนักบริหาร ซึ่งมีค่าเท่ากับ 4.12 และนักวิชาการมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.62

4. ด้านสื่อการเรียน นักบริหารและครูมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ 16.59 และ 16.23 มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักวิชาการ ซึ่งเท่ากับ 13.30 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มครูและนักวิชาการมีค่าใกล้เคียงกัน คือ 3.26 และ 3.16 มากกว่ากลุ่มนักบริหาร ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.67

5. ด้านการมอบหมายงาน นักบริหารและครูมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ 14.16 และ 13.86 มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักวิชาการ ซึ่งเท่ากับ 11.13 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทั้งสามกลุ่มมีค่าใกล้เคียงกัน คือ 2.89, 2.54 และ 2.35

6. ด้านการติดตามงานและการนิเทศ นักบริหารและครูมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ 24.37 และ 23.68 มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักวิชาการ ซึ่งเท่ากับ 19.30 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทั้งสามกลุ่มมีค่าใกล้เคียงกันดังนี้ คือ นักบริหารเท่ากับ 3.14 นักวิชาการเท่ากับ 4.63 และครูเท่ากับ 4.11

7 ด้านการวัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน นักบริหารและครูมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกันมากที่สุด 20.50 และ 20.45 มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักวิชาการ ซึ่งเท่ากับ 17.78 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งสามกลุ่มใกล้เคียงกัน คือ นักบริหารเท่ากับ 4.45 นักวิชาการเท่ากับ 4.15 และครูเท่ากับ 3.88

1.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการนำคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่ทั้งสี่ด้าน มาทดสอบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อศึกษาว่านักบริหาร นักวิชาการ และครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูแตกต่างกันหรือไม่

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	16082.345	8041.1725	15.6645**
ภายในกลุ่ม	404	207388.9007	513.3389	
รวม	406	233471.2457		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 5 แสดงว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่

ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อที่ 1

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงใช้ q-Statistic ตรวจสอบคะแนนเฉลี่ย และมีผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบทบาทที่เป็นจริงด้านวิชาการของครูใหญ่ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู

ตำแหน่งที่ศึกษา	$\bar{X}$	นักวิชาการ	ครู	นักบริหาร
		114.739	140.521	142.632
นักวิชาการ	114.739	-	25.782**	27.893**
ครู	140.521		-	2.111
นักบริหาร	142.632			-
r			2	3
$q_{.99} (r, 404)$			3.64	4.12
$\sqrt{MS_W / k} \cdot q_{.99} (r, 404)$			11.06	12.51

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ จากตาราง 6 พบว่า

1. คะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่ตามความคิดเห็นของครู มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักวิชาการ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

2. คะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่ตามความคิดเห็นของนักบริหารมากกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักวิชาการ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. คะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่ตามความคิดเห็นของนักบริหารและของครู ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู

2.1 คำสถิติพื้นฐาน

ตาราง 7 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการทั้งสี่ด้าน ของครูใหญ่
ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู

บทบาทด้านวิชาการของครูใหญ่	กลุ่มที่ศึกษา	N	$\bar{X}$	S^2	S
1 การวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน	นักบริหาร	196	27.09	18.40	4.29
	นักวิชาการ	23	26.73	13.01	3.60
	ครู	188	27.35	9.59	3.09
2 หลักสูตรและการสอน	นักบริหาร	196	20.78	3.87	1.94
	นักวิชาการ	23	22.95	6.40	2.53
	ครู	188	23.57	11.43	3.38
3. การวัดผลการศึกษา	นักบริหาร	196	27.55	12.03	3.46
	นักวิชาการ	23	26.21	12.99	3.60
	ครู	188	26.52	36.84	6.07
4. สื่อการเรียน	นักบริหาร	196	20.28	12.69	3.56
	นักวิชาการ	23	19.47	4.62	2.15
	ครู	188	20.37	7.47	2.73
5 การมอบหมายงาน	นักบริหาร	196	16.15	6.78	2.60
	นักวิชาการ	23	14.69	2.94	1.71
	ครู	188	15.98	7.26	2.69
6 การติดตามงานและการนิเทศ	นักบริหาร	196	28.14	11.52	3.39
	นักวิชาการ	23	26.52	8.35	2.88
	ครู	188	27.37	9.15	3.02
7 การสัทธิจกรรมพัฒนาโรงเรียน	นักบริหาร	196	25.81	15.46	3.93
	นักวิชาการ	23	25.39	10.15	3.18
	ครู	188	26.38	9.51	3.08

ค่าสถิติจากตาราง 7 พอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1 ด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งสามกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ทั้งผู้บริหาร นักวิชาการ และครู มีคะแนนเฉลี่ย 27.09, 26.73 และ 27.35 ตามลำดับ และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละกลุ่มดังนี้ ผู้บริหารเท่ากับ 4.29 นักวิชาการเท่ากับ 3.60 และครูเท่ากับ 3.09

2 ด้านหลักสูตรและการสอน ทั้งสามกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ ผู้บริหารเท่ากับ 20.78 นักวิชาการเท่ากับ 22.95 และครูเท่ากับ 23.57 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเรียงตามลำดับดังนี้ ผู้บริหารเท่ากับ 1.94 นักวิชาการเท่ากับ 2.53 และครูเท่ากับ 3.38

3 ด้านการวัดผลการศึกษา ทั้งสามกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกันดังนี้ ผู้บริหารเท่ากับ 27.55 นักวิชาการเท่ากับ 26.21 และครูเท่ากับ 26.52 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มครูมีค่ามากกว่ากลุ่มนักวิชาการและผู้บริหาร คือ กลุ่มครูเท่ากับ 6.07 นักวิชาการเท่ากับ 3.60 และผู้บริหารเท่ากับ 3.46

4 ด้านสื่อการเรียน ทั้งผู้บริหาร นักวิชาการ และครู มีค่าคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ดังนี้ 20.28, 19.47 และ 20.37 ตามลำดับ ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละกลุ่มมีดังนี้ ผู้บริหารเท่ากับ 3.56 นักวิชาการเท่ากับ 2.15 และครูเท่ากับ 2.75

5 ด้านการมอบหมายงาน ทั้งสามกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกันดังนี้ ผู้บริหารเท่ากับ 16.15 นักวิชาการเท่ากับ 14.69 และครูเท่ากับ 15.98 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละกลุ่มมีดังนี้ ผู้บริหารเท่ากับ 2.60 นักวิชาการ 1.71 และครูเท่ากับ 2.69

6 ด้านการติดตามงานและการนิเทศ ทั้งสามกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกันดังนี้ ผู้บริหารเท่ากับ 28.14 นักวิชาการเท่ากับ 26.52 และครูเท่ากับ 27.37 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละกลุ่มมีดังนี้ ผู้บริหารเท่ากับ 3.39 นักวิชาการเท่ากับ 2.88 และครูเท่ากับ 3.02

7. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน ทั้งสามกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกันดังนี้ ผู้บริหารเท่ากับ 25.81 นักวิชาการเท่ากับ 25.39 และครูเท่ากับ 26.38 ส่วน

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก็มีค่าใกล้เคียงกัน คือ นักบริหารเท่ากับ 3.93 นักวิชาการเท่ากับ 3.18 และครูเท่ากับ 3.08

2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการนำคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ทั้งเจ็ดด้าน ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้ นักบริหารเท่ากับ 169.091 นักวิชาการเท่ากับ 162.00 และครูเท่ากับ 167.65 มาทดสอบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อศึกษาว่านักบริหาร นักวิชาการ และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของครูใหญ่ แตกต่างกันหรือไม่

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1085.6775	542.8328	1.7333
ภายในกลุ่ม	404	126528.8735	313.1903	
รวม	406	127614.5510		

จากตาราง 8 แสดงว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่สอดคล้องตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า ความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ ระหว่างกลุ่มทั้งสามกลุ่มแตกต่างกัน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวัง ด้านวิชาการของครูใหญ่ตาม
ความคิดเห็นของนักบริหาร

ตาราง 9 ค่าสถิติเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่
ตามความคิดเห็นของนักบริหาร

บทบาทด้านวิชาการของครูใหญ่	บทบาทที่	$\bar{X}$	S^2	S
1 การวางแผน และกำหนดวิธีดำเนินงาน	ปฏิบัติจริง	22.92	17.14	4.14
	คาดหวัง	27.09	18.40	4.29
2 หลักสูตรและการสอน	ปฏิบัติจริง	20.29	16.90	4.11
	คาดหวัง	20.78	3.87	1.94
3. การวัดผลการศึกษา	ปฏิบัติจริง	24.07	17.01	4.12
	คาดหวัง	27.55	12.03	3.46
4 สื่อการเรียน	ปฏิบัติจริง	16.59	2.80	1.67
	คาดหวัง	20.28	12.69	3.56
5 การมอบหมายงาน	ปฏิบัติจริง	14.16	8.37	2.89
	คาดหวัง	16.15	6.78	2.60
6 การติดตามงานและการนิเทศ	ปฏิบัติจริง	24.37	11.64	3.14
	คาดหวัง	28.14	11.52	3.39
7 การจัดการเรียนการสอน	ปฏิบัติจริง	20.50	19.88	4.45
	คาดหวัง	25.81	15.46	3.93
รวมทั้งเจ็ดด้าน	ปฏิบัติจริง	142.6327	t = 17.556 **	
	คาดหวัง	169.0918		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวัง ด้านวิชาการของครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของนักบริหารได้ดังนี้

1 คำคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวัง เกี่ยวกับการ วางแผนและ กำหนดวิธีดำเนินงาน การวัดผลการศึกษา สื่อการเรียน การมอบหมายงาน การติดตามงาน และการนิเทศ และการจัดกิจกรรมพัฒนา โรงเรียน ทั้งหกด้านมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าความคิดเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง

ส่วนคำคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวัง เกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงเกินมากกับความคิดเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง ซึ่งได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 20.29 และ 20.78 และการกระจายของข้อมูลของบทบาทที่ปฏิบัติจริงเท่ากับ 4.11 และ บทบาทที่คาดหวังเท่ากับ 1.94

2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของ ครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของนักบริหาร เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้ t-test แบบ dependent พบว่า คำคะแนนของความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังมากกว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($t = 17.556$) ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานข้อ 3 ที่ว่า "ความคิดเห็นของนักบริหาร เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่ คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ มีความแตกต่างกัน"

ตอนที่ 4) เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ตาม
ความคิดเห็นของนักวิชาการ

ตาราง 10 ค่าสถิติเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่
ตามความคิดเห็นของนักวิชาการ

บทบาทด้านวิชาการของครูใหญ่	บทบาทที่	$\bar{X}$	S^2	S
1. การวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน	ปฏิบัติจริง	18.52	15.53	3.94
	คาดหวัง	26.73	13.01	3.60
2. หลักสูตรและการสอน	ปฏิบัติจริง	15.65	11.60	3.40
	คาดหวัง	22.95	6.40	2.53
3. การวัดผลการศึกษา	ปฏิบัติจริง	19.04	13.13	3.62
	คาดหวัง	26.21	19.99	3.60
4. สื่อการเรียน	ปฏิบัติจริง	13.30	10.03	3.16
	คาดหวัง	19.41	4.62	2.15
5. การมอบหมายงาน	ปฏิบัติจริง	11.13	6.48	2.54
	คาดหวัง	14.69	2.94	1.71
6. การติดตามงานและการนิเทศ	ปฏิบัติจริง	19.30	21.49	4.63
	คาดหวัง	26.52	8.35	2.88
7. การจัดการกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน	ปฏิบัติจริง	17.78	17.26	4.15
	คาดหวัง	25.39	10.15	3.18
รวมทั้งสิ้น	ปฏิบัติจริง	114.739	$t = 13.2477^{**}$	
	คาดหวัง	162.000		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวัง ด้านวิชาการของครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของนักวิชาการได้ดังนี้

1. ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวัง เกี่ยวกับการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน หลักสูตรและการสอน การวัดผลการศึกษา สื่อการเรียน การมอบหมายงาน การติดตามงานและการนิเทศ และการจัดการกระบวนการเรียน รวมทั้งเจ็ดด้าน มีค่าคะแนนเฉลี่ย สูงกว่าความคิดเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของนักวิชาการ เมื่อนำมา เปรียบเทียบด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้ t-test และ dependent พบว่า ค่าคะแนนของความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังสูงกว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ($t = 13.2477$) ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า "ความคิดเห็นของนักวิชาการ เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ มีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ตาม
ความคิดเห็นของครู

ตาราง 11 ค่าสถิติเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่
ตามความคิดเห็นของครู

บทบาทด้านวิชาการของครูใหญ่	บทบาทที่	$\bar{X}$	S^2	S
1 การวางแผนและกำหนดวิธี ดำเนินงาน	ปฏิบัติจริง	22.92	15.41	3.92
	คาดหวัง	27.35	9.59	3.09
2 หลักสูตรและการสอน	ปฏิบัติจริง	20.35	13.13	3.62
	คาดหวัง	23.57	11.43	3.38
3 การวัดผลการศึกษา	ปฏิบัติจริง	21.79	95.95	9.79
	คาดหวัง	26.52	36.84	6.07
4 สื่อการเรียน	ปฏิบัติจริง	16.23	10.68	3.26
	คาดหวัง	20.27	7.47	2.73
5 การติดตามงานและการนิเทศ	ปฏิบัติจริง	23.68	16.96	4.11
	คาดหวัง	27.37	9.15	3.02
6 การมอบหมายงาน	ปฏิบัติจริง	13.86	8.16	2.85
	คาดหวัง	15.98	7.26	2.69
7. การจัดการกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน	ปฏิบัติจริง	20.45	14.50	3.38
	คาดหวัง	26.38	9.51	3.08
รวมทั้ง เลือดต้น	ปฏิบัติจริง	140.5213	t = 18.6614**	
	คาดหวัง	167.6543		

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 11 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวัง
ด้านวิชาการของครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของครู ได้ดังนี้

1 ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวัง เกี่ยวกับการวางแผนและ
กำหนดวิธีดำเนินงาน หลักสูตรและการสอน การวัดผลการศึกษา สื่อการเรียน การมอบหมายงาน
การติดตามงาน และการนิเทศ และการจัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนทั้งเจ็ดด้าน มีค่าคะแนนเฉลี่ย
สูงกว่าความคิดเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง

2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการ
ของครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของครู เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับวิธีการทางสถิติ โดยใช้
t-test แบบ dependent พบว่า ค่าคะแนนของความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวัง แตกต่าง
กับบทบาทที่ปฏิบัติจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ($t = 18.6614$) ซึ่งสอดคล้อง
กับสมมติฐานของข้อที่ 5 ที่ว่า "ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่
คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ มีความแตกต่างกัน"

ตอนที่ 6 ประมวลข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด

6.1 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะด้านวิชาการ จากคำถามปลายเปิด
ในแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 407 ฉบับ มีผู้เขียนปัญหาและข้อเสนอแนะ จำนวน 169 ฉบับ
คิดเป็น 41.52 เปอร์เซ็นต์ มีรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 12 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่มีคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อ เสนอแนะด้าน
วิชาการ

กลุ่มที่ศึกษา	จำนวนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ตอบแบบสอบถาม	เปอร์เซ็นต์
นักบริหาร	196	103	52.55
นักวิชาการ	23	9	39.13
ครู	188	57	30.31
รวม	407	169	41.52

จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามกลุ่มที่ศึกษา และประเด็นของปัญหาและข้อ เสนอแนะ
ได้ดังต่อไปนี้

6.2 ปัญหาและข้อ เสนอแนะทางด้านวิชาการของนักบริหาร นักวิชาการ และครู

ตาราง 13 แสดงจำนวนความถี่ของปัญหาและข้อคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดของนักบริหาร
นักวิชาการ และครู

ลำดับที่	หัวข้อปัญหาและข้อคิดเห็น	จำนวนความถี่				อันดับ ของ ปัญหา
		นักบริหาร	นักวิชาการ	ครู	รวม	
1	สื่อการเรียน	43	-	20	63	1
2	บุคลากรในการปฏิบัติงาน	23	-	10	33	3
3	การติดตามงานและการนิเทศ	17	9	19	45	2
4	หลักสูตรและการสอน	15	-	6	21	4
5	การวัดผลกิจกรรมพัฒนา โรงเรียน	2	-	1	3	6
6	การบริหารทั่วไปและอื่น ๆ	3	-	9	12	5
รวม		103	9	65	176	

จากตาราง 13 ได้แสดงหัวข้อปัญหา และความถี่ของผู้เสนอปัญหา โดยมีรายละเอียดเรียงตามลำดับหัวข้อจากมากไปหาน้อยดังนี้

1 สื่อการเรียน เป็นหัวข้อปัญหาที่พบว่ามีปัญหามากเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการขาดวัสดุอุปกรณ์ในการนำมาใช้ในการวัดผลกิจกรรมการเรียนการสอน งบประมาณในการจัดหาและจัดหาอุปกรณ์ วัสดุที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ครูผู้สอนสนใจเรื่องการใช้สื่อการเรียนน้อย

2 บุคลากรในการปฏิบัติงาน มีอัตราค่าจ้างครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดครูสอนวิชาเฉพาะ เช่น พลศึกษา- ศิลปศึกษา เป็นต้น

3 การติดตามงานและการนิเทศ ครูใหญ่ให้ความสำคัญต่องานด้านวิชาการน้อย ขาดการติดตามงานของครูประจำชั้น ครูฝ่ายวิชาการ และศึกษานิเทศก์ไปให้การนิเทศน้อย

4 หลักสูตรและการสอน ครูใหญ่ไม่เข้าใจหลักสูตรใหม่ดีพอ ครูผู้สอนได้รับการอบรมหลักสูตรและการสอนไม่ทั่วถึงและได้รับการอบรมน้อยเกินไป

5 การบริหารทั่วไปและอื่น ๆ ได้แก่ ปัญหาทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ปัญหาการปกครองบังคับบัญชา การให้สวัสดิการ ขวัญและกำลังใจของครูในโรงเรียน

6 การศึกษานิเทศก์พัฒนาโรงเรียน เป็นหัวข้อปัญหาที่พบว่ามีปัญหาเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องขาดการประชาสัมพันธ์กับชุมชน ทำให้ผู้ปกครองไม่เข้าใจการดำเนินงานในโรงเรียน และไม่ให้ความร่วมมือ

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักบริหาร จำนวน 236 คน นักวิชาการ จำนวน 28 คน และครูจำนวน 218 คน ซึ่งได้มาจาก หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาพิเศษ กักตุนฝ่ายวิชาการประจำหมวดการศึกษาอำเภอ ครูใหญ่ และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยการสุ่มตัวอย่างการกระจายไปทุกอำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีคำถามจำนวน 50 ข้อ แบ่งคำถามออกเป็นสี่ด้าน คือ การวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน หลักสูตรและการสอน การวัดผลการศึกษา สื่อการเรียน การมอบหมายงาน การติดตามงานและการนิเทศ และการจัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน แต่ละข้อจะถามสองด้าน คือบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวัง ตอนสุดท้ายเป็นคำถามปลายเปิด ให้เสนอปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา

แบบสอบถามที่แจกออกไป ได้รับคืนมา 407 ฉบับ จาคนักบริหาร 196 ฉบับ นักวิชาการ 23 ฉบับ และครู 188 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.43

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ คะแนนเฉลี่ย ความแปรปรวน และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ใช้ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของกลุ่มนักบริหาร นักวิชาการ และกลุ่มครู
3. ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวัง ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม และใช้ q-Statistic ตรวจสอบความแตกต่างทีละคู่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู
 - 1.1 นักบริหาร และครู มีความคิดเห็นว่าครูใหญ่ได้ปฏิบัติงานวิชาการด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน หลักสูตรและการสอน การวัดผลการศึกษา สื่อการเรียน การมอบหมายงาน การติดตามและการนิเทศ และการจัดกิจกรรมพัฒนา โรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน และมากกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักวิชาการในทุกด้าน
 - 1.2 เมื่อหาค่าเฉลี่ยรวมทั้งเจ็ดด้านมาทดสอบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่าทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า "ความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่ ระหว่างกลุ่มทั้งสามกลุ่มแตกต่างกัน"
- จากนั้นได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่าความคิดเห็นของกลุ่มครูกับนักวิชาการที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยของครูมากกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักวิชาการ และความคิดเห็นของนักวิชาการกับนักบริหารที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยของนักบริหารมากกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักวิชาการ ส่วนความคิดเห็นของนักบริหารและครูไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู

2.1 นักบริหาร นักวิชาการ และครู มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังของครูใหญ่ เกี่ยวกับงานวิชาการทั้ง เชิดด้านใกล้เคียงกัน และมีคะแนนเฉลี่ยสูงทั้งสามกลุ่ม

2.2 เมื่อนำค่าเฉลี่ยรวมทั้ง เชิดด้านของบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการ ของครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมาทดสอบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแล้วพบว่า ทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า "ความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ระหว่าง กลุ่มทั้ง สามกลุ่มแตกต่างกัน"

3 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ ตามความคิดเห็นของนักบริหาร

3.1 นักบริหารมีความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการ เกี่ยวกับการ วางแผน และกำหนดวิธีดำเนินงาน การวัดผลการศึกษา สื่อการเรียน การมอบหมายงาน การติดตามงาน และการนิเทศ และการจัดกิจกรรมพัฒนา โรงเรียน มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริง และมีความคิดเห็นว่าครูใหญ่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนทั้งบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังใกล้เคียงกัน

3.2 เมื่อนำคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้าน วิชาการ มาเปรียบเทียบกับวิธีการทางสถิติ โดยใช้ t-test และ dependent พบว่า คะแนนเฉลี่ยของบทบาทที่คาดหวังมากกว่าคะแนนเฉลี่ยของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า "ความคิดเห็นของ

นักบริหาร เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการ ของครูใหญ่ที่มีความแตกต่างกัน"

4 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการ ของครูใหญ่ตามความคิดเห็นของนักวิชาการ

4.1 ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง

4.2 เมื่อนำคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการ มาเปรียบเทียบกับวิชาการทางสถิติ โดยใช้ t-test แบบ dependent พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของบทบาทที่คาดหวังมากกว่าคะแนนเฉลี่ยของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 ที่ว่า "ความคิดเห็นของนักวิชาการ เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ มีความแตกต่างกัน"

5 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ตามความคิดเห็นของครู

5.1 ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง

5.2 เมื่อนำคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการ มาเปรียบเทียบกับวิชาการทางสถิติ โดยใช้ t-test แบบ dependent พบว่า คะแนนเฉลี่ยของบทบาทที่คาดหวังมากกว่าคะแนนเฉลี่ยของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า "ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ มีความแตกต่างกัน"

อภิปรายผล

จากการศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครูในครั้งนี้ มีสิ่งที่น่าสนใจอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการของครูใหญ่ตามความคิดเห็นของนักบริหาร นักวิชาการ และครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูงมากถึงร้อยละ 99 ผลจากการวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของคาร์สัน (Carlson, 1971 : 2333-A) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังของครูใหญ่ ครู และศึกษานิเทศก์ ในรัฐมอนแทนา ซึ่งได้ผลปรากฏว่าทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งกันในเรื่องที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูใหญ่ เมื่อได้นำคะแนนเฉลี่ย มา เปรียบเทียบกันเป็นรายคู่แล้วพบว่า

1.1 นักบริหารกับนักวิชาการ มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องที่เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูใหญ่ สอดคล้องกับการวิจัยของ สัมกร หนูโพธิ์ธน์ (สัมกร หนูโพธิ์ธน์ 2517 : 198) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ โดยได้ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างสามกลุ่ม คือ ผู้บริหาร นักวิชาการ และประชาชน ผลการวิจัยเฉพาะที่เกี่ยวกับงานด้านวิชาการนั้น พบว่า ผู้บริหารและประชาชน เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ดีแล้ว แต่กลุ่มนักวิชาการไม่เห็นด้วย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสาเหตุที่ทำให้ผู้บริหารและนักวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกัน นักวิชาการซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการงานวิชาการโดยตรง และมีความคาดหวังว่าถ้าโรงเรียนได้ปฏิบัติงานด้านวิชาการอย่างเต็มที่แล้ว นักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แต่ปรากฏว่าโดยทั่วไปแล้ว ยังมีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพทางการศึกษา แสดงว่า ครูใหญ่สนใจงานด้านวิชาการไม่เท่าที่ควร จึงมีความคิดเห็นว่า ครูใหญ่ปฏิบัติงานด้านวิชาการน้อย ส่วนนักบริหารมีความคิดเห็นว่า ครูใหญ่ได้ปฏิบัติงานวิชาการมาก เพราะสาเหตุจากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา ในปี พ.ศ. 2521 ซึ่งมีการอบรมการใช้หลักสูตรใหม่ให้ครูใหญ่ได้ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร เพื่อจะนำไปควบคุมการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ทำให้ครูใหญ่มีความสนใจใน

ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการมากขึ้น และคิดว่าได้ปฏิบัติงานมาก

1.2 นักบริหารกับครู มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูใหญ่ ความคิดเห็นนี้ขัดแย้งกับงานวิจัยของ ประมวล รัตนวงศ์ (ประมวล รัตนวงศ์ 2519 : 60) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของนักการศึกษาและคณะกรรมการการศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับการเปรียบเทียบทัศนะของครูใหญ่กับครู เฉพาะด้านบทบาทที่เป็นจริง เห็นว่าครูใหญ่กับครู มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องที่เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สาเหตุที่นักบริหารกับครู มีความเห็นสอดคล้องกันหรือไม่แตกต่างกันนี้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าอาจมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษาในปี พ.ศ. 2521 ทำให้บทบาทการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนทั้งครูใหญ่ และครูผู้สอน มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานมากขึ้น และต้องปรึกษาหารือกันมากขึ้น จึงทำให้ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นใกล้เคียงกัน

1.3 นักวิชาการกับครู มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยกลุ่มครูมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักวิชาการ สาเหตุที่ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มีประเด็นเหมือนกับข้อ 1.1 และ 1.2 คือ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มครูเห็นว่าครูใหญ่ได้สนใจติดตามการดำเนินงานด้านวิชาการมากขึ้น

2 ผลการวิจัยที่พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังทางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน กล่าวคือทุกกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยสูง แสดงว่า ความคาดหวังที่จะให้ครูใหญ่ปฏิบัติงานด้านวิชาการมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประมวล รัตนวงศ์ (ประมวล รัตนวงศ์ 2519 : 62) พบว่ากลุ่มครู ครูใหญ่ ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือครูใหญ่ขึ้นไป และคณะกรรมการศึกษาของโรงเรียน เห็นว่า ต้องการให้ครูใหญ่ปฏิบัติงานด้านวิชาการมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุษาดี ทรัพย์มาก (อุษาดี ทรัพย์มาก 2520 : 153) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง ตามความคิดเห็นของประธานกลุ่ม ครูใหญ่ และครู พบว่า บุคคลทั้งสามกลุ่มส่วนใหญ่เห็นว่า กลุ่ม

โรงเรียนควรปฏิบัติงานด้านวิชาการ เพิ่มมากขึ้นทุกด้าน การที่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ต่างก็มีความคิดเห็นว่าครูใหญ่ควรปฏิบัติงานให้มากขึ้น ก็เพื่อที่จะให้การดำเนินงานทางการเรียนการสอน เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรมากขึ้น

3. เกี่ยวกับการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวัง พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 เมื่อดูค่าคะแนนเฉลี่ยแล้วพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อำนวยพร วงษ์ถนอม (อำนวยการ วงษ์ถนอม 2520 : 122) ได้ทำการ วิจัยเรื่องบทบาททางวิชาการ ของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม โดยสอบถามครูใหญ่ในจังหวัดนครปฐม พบว่าบทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด นครปฐมในบทบาทที่เป็นจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นแตกต่างกัน

4. ในการปฏิบัติงานวิชาการของครูใหญ่มีปัญหาและข้อคิดเห็นจากคำถามปลายเปิด พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนขาดสื่อการเรียน วัสดุอุปกรณ์การศึกษา ขาดงบประมาณในการจัดทำและจัดหาอุปกรณ์ อัตราค่าจ้างครูไม่พอเพียง ครูใหญ่ให้ความสำคัญต่องานวิชาการไม่เท่าที่ควร การให้การนิเทศน้อยเกินไป ครูใหญ่ไม่เข้าใจหลักสูตรดีพอ ขาดการประชาสัมพันธ์ ผู้ปกครองไม่เข้าใจการดำเนินงานของโรงเรียน ปัญหาทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ปัญหาการปกครองบังคับบัญชา การให้สวัสดิการแก่ครู ข้าราชการและกำลังใจของครูในโรงเรียน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เหล่านี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิคม ทองพิทักษ์ (นิคม ทองพิทักษ์ 2521 : 136) ได้ทำการ วิจัยเรื่องบทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด อุบลราชธานี พบว่าปัญหาและอุปสรรคสำคัญเรียงตามลำดับ คือ นักเรียนขาดแคลนอุปกรณ์การศึกษา โรงเรียนขาดงบประมาณในการซื้อหนังสือสำหรับห้องสมุด หรือมุมหนังสือ สำหรับนักเรียน ห้องเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และครูไม่พอกับจำนวนห้องเรียน นักเรียนมีปัญหาทางครอบครัว ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน

จากการเสนอปัญหาและข้อคิดเห็นจากคำถามปลายเปิด ยังพบว่านักวิชาการ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มนักบริหารและครู แต่ได้เสนอปัญหาและข้อคิดเห็นว่าครูใหญ่ให้ความสำคัญงานวิชาการน้อยไป แต่เพียงอย่างเดียว และได้เสนอนโยบายน้อยกว่ากลุ่มนักบริหารและกลุ่มครู

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานบริหารทางการศึกษา ได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรจะได้หาทางช่วยเหลือโรงเรียนในด้านการจัดหาสื่อการเรียนวัสดุอุปกรณ์การศึกษา หรือจัดหางบประมาณให้โรงเรียนดำเนินการจัดทำและจัดหาสื่อการเรียนให้เพียงพอ และควรจัดทำมีการอบรมเพิ่มพูนความรู้แก่ครูใหญ่และครูอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และดำเนินการนิเทศการศึกษาให้ทั่วถึง จะทำให้การปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. นักวิชาการควรที่จะได้ศึกษาการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนให้ทั่วถึง และให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีสอนและการจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรให้มากยิ่งขึ้น
3. สำหรับการจัดทำวิจัยในครั้งต่อไป ควรจะมีการจัดทำวิจัยในระดับอำเภอบ้าง โดยศึกษารายละเอียดในแง่มุมต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น และควรจะมีการวิจัยประเมินผลการดำเนินงานด้านวิชาการเป็นระยะอย่างน้อยสองปีต่อหนึ่งครั้ง ทั้งนี้เป็นเพราะมีเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษานำมาใช้ในโรงเรียนมากขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงควรจะมีการวิจัยประเมินผลปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การปกครอง , กรม กระทรวงมหาดไทย และ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เอกสารประกอบการณ์บรมครูล่ามยักกลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น 2522 , 45 หน้า
- เกียรติ กรังพงษ์ บทบาทหน้าที่และมาตรฐานของมหาวิทยาลัย ปรินญาณิพนธ์ กค.ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517 , 95 หน้า อัดสำเนา
- จกกล ช่มพันธ์ ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาททางด้านวิชาการของคณาจารย์อำเภอ ใน
พัฒนาของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในจังหวัดปราจีนบุรี
ปรินญาณิพนธ์ กค.ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518 , 164 หน้า
อัดสำเนา
- อุยลาติ ทรัพย์มาก ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521 ,
153 หน้า อัดสำเนา
- จิตยา สุวรรณะชฎ "สังคมวิทยา" ใน วิทยาคำลัตรีสังคม หน้า 157 - 196 โรงพิมพ์
ตุรสุภา 2519 ,
- ดุสิต ทิวถนอม "บทบาทครูใหญ่ในการพัฒนาความเป็นผู้นำในโรงเรียน" รวมบทความ
สำหรับผู้บริหารโรงเรียน คณะศึกษาคำลัตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร 2523 , 77 หน้า
อัดสำเนา
- นิคม ทองพิทักษ์ บทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521 , 136 หน้า
อัดสำเนา
- บันลือ พดุกะวัน การประถมศึกษา โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2522 , 230 หน้า

ประมวล รัตนวงศ์ บทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของ

นักการศึกษา และคณะกรรมการการศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ปรินทิพย์ ก่อ ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 81 หน้า อุดลำนเา

ประยูร ศรีประสาธน์ "การเปลี่ยนแปลงแบบโรงเรียนและหลักสูตร" วารสารสภาการศึกษา

แห่งชาติ 12(3) : 9 - 19 กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2521

พจน์ หันนาคินทร์ หลักการบริหารโรงเรียน สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช 2513, 272 หน้า

พิสิษฐ์ พิทยานนท์ "ศิลปะของการเป็นครูใหญ่" ใน ประมวลบทความทางการศึกษาสำหรับ

ผู้บริหารการศึกษา หน้า 213 - 219 พระปฐมการพิมพ์ นครปฐม 2523

ปัญญา สาร บทบาทของศึกษานิเทศก์จังหวัด กองวางแผน กระทรวงศึกษาธิการ 2512,

135 หน้า

_____ หลักบริหารการศึกษา สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช 2514, 550 หน้า

วิชัย วงษ์ใหญ่ พัฒนาหลักสูตรและการลงมติใหม่ โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม 2523, 220 หน้า

วิชากร, กรม แนวการไปหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เข็มทิศเอ็กซ์เพรสศึกษา

การพิมพ์ 2522, 211 หน้า

วิเชียร เกตุสิงห์ สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาแห่งชาติ 2521, 155 หน้า อุดลำนเา

ศึกษานิเทศก์, หน่วย คู่มือการวัดโรงเรียน โรงพิมพ์สามเจริญพาณิชย์ 2521, 174 หน้า

_____ คู่มือบริหารงานวิชาการ จงเจริญการพิมพ์ 2522, 175 หน้า

โสภา อุพิบูลย์ และ อรทัย ชื่นมณย์ จิตวิทยาสังคม โรงพิมพ์สุภา 2515, 236 หน้า

สมัคร หนูโพธิ์เงิน งานบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในภาคใต้ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 261 หน้า อุดลำนเา

อานวยพร วงษ์ถนอม บทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การ

บริหารส่วนจังหวัดนครปฐม วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 122 หน้า

อุดลำนเา

อาร์ง สันทวานิช "การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการประถมศึกษา" วารสารการศึกษา

แห่งชาติ 14(1) 13 - 24 ตุลาคม - พฤศจิกายน 2522

เอกวิทย์ ฐ กลาง "ข้อคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ" ใน ประมวลบทความทางการศึกษา

สำหรับผู้บริหารการศึกษา หน้า 100 - 105 พระปฐมการพิมพ์ นครปฐม 2523

Campbell, Ronald F. Introduction to Education Administration. Allyn and Bacon, Inc., 1972. 461 p.

Carlson, Russell S. "Actual, Ideal Role Perceptions of the Elementary Principals as seen by Superintendents, Teacher, and Elementary Principals," Dissertation Abstracts International. vol. 32, No. 5, p. 2333-A, March, 1971.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 4th ed., New York, McGraw-Hill, Inc., 1976. 529 p.

Getzels, Jacob W., James M. Liphan and Ronald F. Campbell. Educational Administration : as a Social Process theory. New York, Harper and Row, 1968. 420 p.

Jacobson, Pual B., James D. Logsdon, and Robert R. Weigman. The Principalship - New Perspectives, Prentice - Hall, Inc. New Jersey. 1973. 499 p.

Krech, David, Richard S. Crutchfield and Egerton L. Pallachey. Individual in Society. New York, McGraw-Hill Book, Co., Inc., 1962. 410 p.

Lindquist, E.F. Design and Analysis in Experiments in Psychology and Education. Boston, Hought Mifflin, 1956. 393 p.

McDonald, Richard R. Selected Reading and Projects in Social. New York, McGraw-Hill Book Co., Inc., 1971. 243 p.

Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. New York, McGraw-Hill, 1962. 672 p.

Yamada, Peter Susumu. "Teacher and Principals Perceptions of the Leadership Role of the Catholic Parochial Elementary School Principal in Schools with and without a Negotiated Contract," Dissertation Abstracts International. vol. 34, No. 8, p. 4673-A, February, 1974.

ආපසු

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

9 มกราคม 2524

เรื่อง ขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยขณะนี้ข้าพเจ้ากำลังศึกษาค้นคว้า เรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโท วิชาเอกการประถมศึกษา การศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากท่าน ในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งแนบมาพร้อมหนังสือนี้ และผมขอชี้แจงว่าในการตอบแบบสอบถามในเรื่องนี้ จะไม่มีผลกระทบ กระเทือนต่อท่าน ต่อผู้บริหารการศึกษา และต่อโรงเรียนแต่ประการใดทั้งสิ้น ทั้งนี้เพราะผล การศึกษาจะเสนอมาเป็นส่วนรวม ฉะนั้น จึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และตามความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด โดยที่ท่านไม่ต้องลงชื่อ

หวังว่าคงได้รับความกรุณาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จากท่านด้วยดี และโปรด ส่งแบบสอบถามคืนให้ครูฝ่ายวิชาการอำเภอ ภายในวันที่ 16 มกราคม 2524 ด้วย จะเป็น พระคุณยิ่ง ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายปัญญา แก้วกีโยร)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการประถมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถาม เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังด้านวิชาการ
ของ ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาความคิดเห็นของท่าน ที่ต่อการปฏิบัติงาน
ด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 50 ข้อ ในแต่ละข้อจะมีคำถาม
แบ่งออกเป็นสองตอนด้วยกัน คือ ตอนแรก เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง และ
ตอนที่สอง เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง โดยใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้

บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง การปฏิบัติงานทางด้านวิชาการของครูใหญ่ โรงเรียน
ประถมศึกษา ตามที่ท่านได้สังเกตพิจารณาเห็นว่าครูใหญ่ ได้ปฏิบัติจริง มากน้อยเพียงใด

บทบาทที่คาดหวัง หมายถึง การปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูใหญ่ ตามที่ท่านคิดว่า
ครูใหญ่ ควรจะได้ปฏิบัติ มากน้อยเพียงใด โดยไม่คำนึงถึงสถานะที่เป็นจริงในขณะนั้น

ในการตอบคำถามแต่ละข้อ ขอให้ท่านพิจารณาบทบาทด้านวิชาการของครูใหญ่ทั้งสองด้าน
ตามที่กล่าวมาแล้ว ว่าได้มีการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับ
การปฏิบัติงานที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีให้เลือก 4 ระดับ คือ

- 1 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ หรือ ไม่ควรปฏิบัติเลย
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย หรือ ควรปฏิบัติน้อย
3. หมายถึง ปฏิบัติมาก หรือ ควรปฏิบัติมาก
- 4 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด หรือ ควรปฏิบัติมากที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	การปฏิบัติของครูใหญ่	บทบาทที่ปฏิบัติจริง				บทบาทที่คาดหวัง			
		1	2	3	4	1	2	3	4
0	จัดวางโครงการดำเนินงานเกี่ยวกับการสอน		✓					✓	
00	จัดให้ครูผู้สอนมีหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู			✓					✓

คำอธิบายประกอบตัวอย่าง

จากตัวอย่างการตอบแบบสอบถามข้อ (0) ผู้ตอบได้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 2 ของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และช่อง 3 ของบทบาทที่คาดหวัง หมายความว่า ผู้ตอบเห็นว่าในเรื่อง "จัดวางโครงการดำเนินงานเกี่ยวกับการสอน" นี้ ครูใหญ่ได้ปฏิบัติน้อย และผู้ตอบมีความเห็นว่า ครูใหญ่ควรปฏิบัติมาก

ในข้อ (00) ผู้ตอบใส่เครื่องหมายลงในช่วงหมายเลข 3 ของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และช่วงหมายเลข 4 ของบทบาทที่คาดหวัง หมายความว่า ผู้ตอบเห็นว่าในเรื่อง การจัดทำครูผู้สอน มีหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู ครูใหญ่ได้ปฏิบัติมาก และผู้ตอบเห็นว่า ครูใหญ่ควรจะปฏิบัติมากที่สุด

ถ้าท่านเข้าใจคำชี้แจงดีแล้ว กรุณาแสดงความคิดเห็นได้ ถ้ายังไม่เข้าใจ กรุณาอ่านคำชี้แจงอีกครั้ง

ตอนที่ 1

โปรดขีดเครื่องหมาย (✓) ลงในวงเล็บ ที่ตรงกับตำแหน่งของท่าน

- () ศึกษาพิเศษ
- () หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
- () ศึกษาธิการอำเภอ
- (. .) ครูที่หน้าที่ฝ่ายวิชาการประจำสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
- () ครูใหญ่
- () ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 2

ข้อ	การปฏิบัติงานของครูใหญ่	บทบาทที่ปฏิบัติจริง				บทบาทที่คาดหวัง			
		1	2	3	4	1	2	3	4
1.	จัดให้มีการสำรวจความต้องการ เกี่ยวกับการศึกษา และอาชีพของชุมชนก่อนวาง โครงการหรือแผนงาน								
2.	กำหนดขั้นตอนการวางแผนงานโดยชัดเจนและเป็น ที่เข้าใจของผู้ร่วมงาน								
3.	กำหนดแผนระยะสั้น และแผนระยะยาว ในการ บริหารโรงเรียน								
4.	ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงานของโรงเรียน								
5.	แจ้งนโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ต่าง ๆ ให้ครู นักเรียน และชุมชนทราบ								
6.	กำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละแผนงานได้อย่างเหมาะสม								
7.	จัดให้มีปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี เพื่อเป็น แนวทางในการปฏิบัติงาน								
8.	กำหนดแผนงานหรือโครงการให้มีการยืดหยุ่นได้ตาม ความเหมาะสม								
9.	ให้ครูสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับ สภาพของท้องถิ่น								
10.	ให้ครูสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตาม จุดหมายและเนื้อหาของหลักสูตร								

ข้อ	การปฏิบัติงานของครูใหญ่	บทบาทที่ปฏิบัติจริง				บทบาทที่คาดหวัง			
		1	2	3	4	1	2	3	4
11.	ให้ครูเตรียมการสอนโดยใช้แผนการสอน คู่มือครู เป็นแนวทางและให้จัดทำบันทึกการสอน								
12.	ให้ครูคัดและปรับปรุงตารางสอน เพื่อให้ใช้ให้ เหมาะสมกับการเรียนการสอนในโรงเรียน								
13.	ควบคุมการสัດกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามตารางสอนที่กำหนดไว้								
14.	มีมาตรการในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน ของครู								
15.	ส่งเสริมให้มีการสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่มี ปัญหาและเรียนช้า								
16.	ให้ครูตรวจสอบความรู้พื้นฐาน และทักษะเบื้องต้น ของนักเรียนก่อนจะทำการสอนในแต่ละชั้น								
17.	จัดให้มีการประเมินผลความรู้ความสามารถตาม จุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้								
18.	กำหนดวัดทดสอบประเมินผลปลายภาคเรียนทุกชั้น ทั่วประเทศปีการศึกษา								
19.	ให้มีการนำผลการเรียนมาแก้ไขปรับปรุงการเรียน การสอน								
20.	ให้มีการแจ้งผลการเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียน ทราบ								

ข้อ	การปฏิบัติงานของครูใหญ่	บทบาทที่ปฏิบัติงานจริง				บทบาทที่คาดหวัง			
		1	2	3	4	1	2	3	4
21	ให้ครูจัดทำสถิติผลการเรียนของนักเรียนแสดง ความก้าวหน้าของนักเรียนในแต่ละชั้น _____								-
22.	จัดทำให้มีการรวบรวมข้อสอบที่ได้ปรับปรุงแล้ว ไว้ใช้ในการทดสอบครั้งต่อไป _____								
23	จัดทำให้มีหลักฐานการประเมินผลการเรียนของ นักเรียนเป็นปัจจุบัน _____								
24	จัดทำให้ครูมีหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอน หนังสือเรียน หนังสือส่งเสริมการอ่านอย่าง เพียงพอ _____								
25.	จัดทำให้มีศูนย์วัสดุอุปกรณ์การศึกษาและสื่อการเรียน								
26	ให้ครูใช้สื่อการเรียนอย่างถูกต้อง เหมาะสม และคุ้มค่า _____								
27	จัดหา วัสดุให้ครูใช้ในการจัดทำสื่อการเรียนอย่าง เพียงพอ _____								
28	มีวิธีการจัดหาและนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่น มาใช้เป็นสื่อการเรียน _____								
29	จัดทำให้มีการบำรุงรักษาสื่อการเรียน และมีแบบที่ สะดวกต่อการนำไปใช้ _____								
30	จัดทำมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานของครูแต่ละคนไว้ อย่างชัดเจน _____								

ข้อ	การปฏิบัติงานของครูใหญ่	บทบาทที่ปฏิบัติจริง				บทบาทที่คาดหวัง			
		1	2	3	4	1	2	3	4
31	ทำความเข้าใจ และร่วมตกลงกันใน เรื่องหน้าที่ ความรับผิดชอบของครูทั้งหมด _								
32	จัดแบ่ง อัตรากำลังในโรงเรียนอย่างเหมาะสม								
33	จัดให้ครูสอนตรงตามความถนัดของครู								
34	จัดครู เข้าสอนโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ อารมณ์ และนิสัยใจคอของครู								
35	จัดให้มีการประชุมครู เพื่อหาทางแก้ไขและ ปรับปรุง								
36	ติดตามผลการทำงานของครูภายในโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ เช่น ไปเยี่ยมตามห้องเรียน								
37	สนใจได้ถามถึงปัญหาการเรียนการสอนที่ครู ประสบและช่วยแก้ปัญหา								
38	เสริมกำลังใจของครูด้วยการรับรู้ปัญหาของครู ยกย่องชมเชยในความพยายามของครูที่มีต่อ การสอน								
39	ชี้แจงการเรียนการสอน การประเมินผลตาม หลักสูตรใหม่ ให้ครูและผู้ปกครองนักเรียนได้ ทราบ								
40	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีโอกาสเลื่อนวิทยฐานะ และมีความรู้สูงขึ้น โดยให้ไปอบรมศึกษาต่อ								

ข้อ	การปฏิบัติงานของครูใหญ่	บทบาทที่ปฏิบัติจริง				บทบาทที่คาดหวัง			
		1	2	3	4	1	2	3	4
41.	จัดให้มีการประชุมพิเศษครูใหม่ แนะนำให้รู้จัก สภาพทั่วไป _____								
42.	จัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้มี สถานที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนที่ดี _____								
43.	จัดให้มีกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ หรือกิจกรรม ลูกเสือหรือยุวกาชาด หรือเนตรนารี _____								
44.	จัดให้มีกิจกรรมทางศาสนาและกิจกรรมที่ส่งเสริม วัฒนธรรมไทย _____								
45.	ส่งเสริมการแนะแนวในโรงเรียน การช่วยเหลือ นักเรียนที่มีปัญหา _____								
46.	เชิญวิทยากรมาบรรยายหรือจัดนิทรรศการทาง วิชาการตามโอกาสอันควร _____								
47.	ส่งเสริมการศึกษากิจกรรมการกีฬาและดนตรีแก่ครู และนักเรียน และประชาชนในท้องถิ่น _____								
48.	ส่งเสริมการศึกษากิจกรรมนักเรียน โดยคำนึงถึง ความพร้อมของครู และความต้องการของนักเรียน _____								
49.	จัดบริการเรื่องสุขภาพอนามัยแก่ครูและนักเรียน อย่างทั่วถึง _____								
50.	จัดให้มีการแสดงกิจกรรมนักเรียนร่วมกับโรงเรียน อื่น และชุมชน _____								

ปัญหาและข้อเสนอแนะของท่านเกี่ยวกับบทบาททางด้านวิชาการของครูใหญ่ (โปรด
เขียนลงในที่ว่างข้างล่างนี้)

ปัญหา _____

ข้อเสนอแนะ _____

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ปัญญา แก้วกีบุตร